

Verksamhetsberättelse 2015

2016-04-05

Innehåll

Ordförande har ordet	2
Beslutande organ och anställda	3
Förbundsstyrelsen	3
Revisorer	3
Förbundsmötets ledamöter	3
Förbundets ombudsmän	4
Förbundsmöten	4
Förbundsmötets vårsammanträde	4
Förbundsmötets höstsammanträde	5
Verksamhetsträffar och nomineringsmöten	5
Arbetsplatserna	6
Avtalsfrågor och förhandlingar	6
Facken inom industrin	6
LO	7
Övrigt	7
Rättskyddet – Arbetsrätt – Försäkringsrätt	9
Yrkesutbildning – kompetensutveckling	9
Programråd	9
Koncernfackliga frågor	10
Arbetsmiljö	10
Kräv Kravmärkt Arbete	10
Regional skyddsombudsverksamhet	11
Utbildning i arbetsmiljö	12
Forum för Livsmedelsindustrin	13
Yrkestrafikrådet	13
Organisation	15
Verkställande utskottsmöten	15
Demokratiutveckling	16
Medlemsrekrytering	17
Regional verksamhet - Plan 2017	17
Jämställdhet och jämlikhet	19
Klubbverksamhet	21
Ungdomsverksamhet	23
Regional tvärfacklig verksamhet	24
Kommunikation och opinionsbildning	25
Fackliga studier	26
Omvärlden	33
Livsmedels- och näringspolitik	33
Internationellt	33
Övrigt	34
Kultur	35
Försäkringar	35
Facklig-politisk verksamhet	37
Mål och Medel	39
Representation	42
Medlemsutvecklingen	49
Slutord	50

Ordförande har ordet

Så kan vi lägga verksamhetsåret 2015 till handlingarna.

Året har präglats av vårt arbete med att förbättra och nytända medlemsrekryteringen, demokratiarbetet och organiseringen på alla nivåer i förbundet.

Arbetet går under namnet Plan 2017 och ska pågå fram till kongressen 2017 då en utvärdering och en rapport också kommer att ske.

Vi ser också fram emot den nya regeringens livsmedelsstrategi som ska presenteras tidigt 2016. Regeringen har ju förhoppningen att livsmedel ska kunna bli Sveriges nya exportsuccé.

Arbetslösheten har sakta men säkert börjat minska inom våra branscher vilket förbättrat förbundets ekonomi. Det är främst inkomstförsäkringen som kostar mindre än vad som budgeterats. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har fullföljt sina vallöften och förbättrat ersättningarna i arbetslöshetskassan. Tillsammans med återbärning från Folksam har detta lett till kraftigt minskade kostnader i vårt försäkringsskydd.

Under året har förberedelserna för avtalsförhandlingar 2016 slutförts och den 21 december överlämnade vi våra krav till Livsmedelsföretagen. I skrivande stund är vi mitt uppe i förhandlingarna. Huruvida dessa kan leda till avtal utan stridsåtgärder är höljt i dunkel. Jag kan dock konstatera att vi aldrig mött en så aggressiv motpart i en avtalsrörelse.

Vi har under året också tvingats fatta beslut om att verkställa fyra blockader för att få kollektivavtal till stånd. Tre av blockaderna har lett fram till avtal medan den fjärde i skrivande stund fortfarande pågår.

Avslutningsvis vill jag tacka alla medlemmar, förtroendevalda och anställda för ett gott arbete under 2015. Vi har visat att när vi bestämmer oss för något så kan vi "flytta berg".

Stockholm i februari 2016

Hans-Olof Nilsson
Förbundsordförande

Beslutande organ och anställda

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen har bestått av följande ledamöter under 2015:

Förbundsordförande: Hans-Olof Nilsson

Andre ordförande: Gerald Lindberg

Tredje ordförande: Eva Guovelin

Ledamöter:

Tina Thuresson, region Syd, t o m augusti

Patric Nelson, region Syd, fr o m september

Håkan Persson, region Syd, t o m september

Robert Johansson, Region Syd, fr o m oktober

Lena O Jenemark, region Väst

Fredrik Ståhle, region Väst, t o m september

Leif Börjesson, region Väst, fr o m oktober

Mattias Axelsson, region Öst

Sunil Jayasooriya, region Mitt

Karin Marklund, region Norr

Thomas Klang, region Öst

Förbundsstyrelsen har hållit 11 ordinarie sammanträden.

Revisorer

Förbundets revisorer har varit Henry Larsson region Syd, Sten-Olof Svensson region Väst och Kenneth Ekberg region Mitt samt auktoriserad revisor Sune Johnson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Förbundsmötets ledamöter

Förbundsmötets ledamöter har bestått av:

Region Norr: Johan Larsson, Markus Lugnet, Greger Jonsson, Stefan Hortlund och Robert Kuusikko.

Region Mitt: Eva Palmqvist, Tommy Karlsson, Dennis Eriksson, Jessica Söderberg, Miguel Zuniga och Stefan Hall.

Region Väst: Dorota Galik, Nina Tohmola, Ulrika Karlsson, Gullvi Johansson, Mikael Ringqvist, Urban Jernberg, Leif Börjesson t o m september och Mona-Lisa Jagstedt fr o m oktober.

Region Öst: Marita Töråsen, Reza Ahmadzadeh, Niklas Mylfalk, Louise Schelin, Robert Gustafsson, Thomas Karlström, Terese Larsson t o m oktober och Nina Jonsson fr o m november.

Region Syd: Annika Persson, Peter Ekström, Neziya Rahman, Ronny Oscarsson fr o m februari, Jonny Weinitz fr o m juli, Annika Persson fr o m augusti, Gazmend Stagova fr o m september, Roland Carlsson fr o m oktober och Jens Nordwander t o m maj, Björn Larsson t o m juni, Patric Nelson t o m augusti. Lars Erlandsson t o m september.

Förbundets ombudsmän

Utöver förbundsordförande, andre ordförande och tredje ordförande, vilka ingår i förbundsstyrelsen och utgör dess arbetsutskott, bestod de centralt anställda ombudsmännen av Lars Amundsson, Mikael Löthén, Kristina Nordström, Solweig Larsson, Pauli Kristiansson, Anders Hernborg, Bengt-Göran Torschen, Malin Klingzell-Brulin, Annika Strandberg och Ingrid Persson.

De lokalt anställda ombudsmännen bestod av:

Region Norr: David Björklund, Margareta Bruhn och Östen Johansson t o m februari.

Region Mitt: Kersti Sandberg, Jörgen Nyberg, Andreas Marklund och Maria Örnlinde fr o m oktober.

Region Väst: Anna-Lena Claesson, Kajsa-Liza Axdorff, Johan Claesson, Christina Pedersen och Fredrik Ståhle fr o m oktober.

Region Öst: Natasa Stojkovic, Jolan Wennberg, Ken Clignéz, Lena Samuelsson, Martin Johansson och Maria Karlsson fr o m oktober.

Region Syd: Maria Torounidis, Jan Zielinski, Mats Löfström, Benny Kolnby, Lisa Andersson och Håkan Persson fr o m oktober.

Ombudsmännen fungerar för förbundsledningens räkning som förhandlingsansvariga och handläggare inom alla verksamhetsområden enligt den av förbundsstyrelsen fastställda organisationsplanen för året.

Förbundsmöten

Förbundsmötets vårsammanträde

Förbundsmötets sammanträde i maj leddes av Hans-Olof Nilsson och Neziya Rahman, region Syd.

Vid mötet presenterades en rapport om inhyrning och visstidsanställningar som tagits fram av Facken inom industrin.

Mötet behandlade en motion om LOs stipendiefond som beslöts vara besvarad och avslog en motion om en nationell ungdomsgrupp.

Rapporter lämnades från arbetsgrupperna om demokratiutveckling och medlemsrekrytering. Enkätsvaren från Livspanelen visar att medlemmarna har god kännedom om oss, gillar när vi är ute på uppsökeri och är nöjda med vår insats och att de känner sig delaktiga. Organisationsgraden har ökat.

Förbundsmötet diskuterade också situationen i sociala medier med anledning av förbundets konflikt med ett bageri i Linköping. Förbundsmötet gav förbundsstyrelsen mandat att utarbeta ett uttalande från förbundsmötet i frågan.

Förbundsmötet behandlade verksamhetsberättelse och årsredovisning samt valde 39 medlemmar till förtroendeuppdrag regionalt.

Förbundsmötets höstsammanträde

Förbundsmötet i november leddes av Hans-Olof Nilsson och Marita Töråsen, region Öst.

För första gången fanns inget förslag om LO samordning att ta ställning till. Mötet antog avtalsplattformen för Facken inom industrin. Plattformen innehöll avtalskrav om ett löneutrymme om 2,8 % motsvarande 745 kr, en individgaranti om 450 kr, att lägsta lönerna ska höjas i syfte att säkerställa värdet av dem samma i relation till utgående lön, avsättning till deltidspension samt krav om ett partsgemensamt arbete kring jämställdhet och arbetsmiljö.

Förbundsmötet lade fast verksamhet för 2016-2017 samt budget och verksamhet kring Plan 2017 och budget, samt beslutade att medlemsavgiften ska vara oförändrad.

Förbundsmötet behandlade 89 avtalsmotioner som hänsköts till berörd förhandlingsdelegation. Förbundsmötet behandlade 27 övriga motioner varav 6 motioner skickades vidare till LO kongressen 2016.

Arbetsgrupperna för demokratiutveckling och medlemsrekrytering rapporterade att 1500 nya medlemmar rekryterats till Livspanelen och att organisationsgraden ökat på nytt. Nu mäts även arbetsplatser utan klubb och där är organisationsgraden betydligt lägre.

Rapporter lämnades om konflikten med ett konservföretag i Malmö som vägrar teckna kollektivavtal, om bytet av medlemssystem och det partsgemensamma arbetet kring snabbspåret.

Förbundsmötet valde ombud till LOs kongress, ombud till LOs representantskap samt 185 medlemmar till förtroendeuppdrag regionalt.

Verksamhetsträffar och nomineringsmöten

I varje region genomfördes en verksamhetsträff på våren och en på hösten.

Arbetsplatserna

Avtalsfrågor och förhandlingar

Året kom givetvis att präglas av förberedelserna inför kommande avtalsrörelse. I vanlig ordning deltog förbundet i samordningsprocesser med såväl övriga förbund inom LO samt Facken inom industrin. Av de ca 685 kollektivavtal om löner och anställningsvillkor som finns på den svenska arbetsmarknaden löper närmare 500 ut under år 2016. Totalt är det ca 3 miljoner anställda som omfattas av de avtal som löper ut under år 2016.

Under året har förbundet och dess anställda medverkat vid olika former av aktiviteter för att diskutera, prioritera och forma sina krav inför avtalsrörelsen 2016. Framförallt har diskussionen gällt arbetsgivarnas allt hårdare attityd vad gäller att lämna ut löneuppgifter för samtliga anställda på företaget. Svårigheter har därför uppstått i de lokala löneförhandlingar som genomförts. Detta har också legat till grund för krav inför kommande avtalsförhandlingar om en hårdare stupstock då lokala parter inte kommer överens.

Vid representantskapets höstmöte i november beslutades att fastställa Facken inom industrins avtalsplattform och grunden för förbundets egna avtalskrav inför 2016. Tyvärr fanns ingen LO-samordning att fatta beslut om vid detta tillfälle. Samtliga avtalsdelegationer kallades in i december för att ta ställning till det stora antalet motioner som lämnats in med specifika avtalskrav. Den 21 december växlades avtalskrav mellan Livsmedelsarbetareförbundet och Livsmedelsföretagen.

Förberedelserna till avtalsförhandlingarna har också kommit att handla mycket om den ekonomiska situationen och den låga inflationen inom landet. Höga röster från arbetsgivarhåll och politiska partier har förklarat att trösklarna in i arbetslivet måste sänkas, med andra ord sänkta lägstälöner i avtalen.

Facken inom industrin

Även arbetet inom Facken inom industrin kom att i mångt och mycket handla om avtalsförberedelser. Fem regionala avtalskonferenser inom industrin genomfördes under våren med deltagare från samtliga förbund inom industrin. Under hösten deltog även samtliga förbund i en konferens på Aronsborg där gemensamma avtalskrav diskuterades inför kommande grund för en gemensam avtalsplattform.

En modell för systematiskt jämställdhetsarbete arbetades fram i syfte att föra fram jämställdhetsarbetet inom industrin. Genom att tillämpa modellen får de lokala parterna ett stöd för hur jämställdhet kan uppnås på arbetsplatsen. Likaså försatte arbetet med projektet Trygghet i anställningen och då framförallt med syfte på en förbättrad arbetsmiljö. Dessa kom även att tillföra de gemensamma avtalskraven i den gemensamma avtalsplattformen.

Den 2 november presenterades slutligen ett förslag till avtalspolitisk plattform som sedan kom att behandlas i förbunden under november månad. Den 27 november hade alla fem förbund i Facken inom industrin godkänt plattformen.

LO

Under året har ett stort arbete genomförts om full sysselsättning och solidarisk lönepolitik. Under hösten antogs ett fjortonpunktsprogram om långsiktiga mål fram till 2028. Fram till det slutliga beslutet om programmet genomfördes en mängd sammankomster inom såväl avtalsråd som styrelse. Diskussionerna var stundtals ganska infekterade med många viljor inom förbunden som skulle enas.

Liksom tidigare fördes diskussioner i de olika organen om gemensamma avtalskrav i den LO-samordning som normalt bedrivs i avtalsförhandlingarna. Tyvärr kunde LO-förbunden denna gång inte enas om gemensamma avtalskrav, framförallt föll det på att förbunden inte kunde enas om den modell som lönekraven skulle ställas. Allt tydligare blir även övriga förbunds motsättning mot att det är den internationellt konkurrensutsatta industrin som ska sätta lönemärket i avtalsförhandlingarna. LOs representantskap beslutade slutligen att avtalsrörelsen 2016 ska bedrivas i form av enskilda förbundsförhandlingar.

Övrigt

Livsmedelsarbetareförbundet har tvingats varsla om konflikt vid tio tillfällen då arbetsplatser inom förbundet vägrat teckna avtal. Vid fyra av dessa tillfällen har beslut fattats om att verkställa varslet med blockadåtgärder mot arbetsplatsen. Övriga varsel har inte behövt utlösas förrän förbundet fått avtal till stånd. Det går att konstatera att det har blivit ett helt annat klimat vad gäller att få till stånd avtal på arbetsplatser där förbundet har avtalsrätten.

Ett stort antal övriga förhandlingar har även hållits under året på lokal nivå. Merparten av dessa har löst sig efter förhandlingar på arbetsplatsen med hjälp av förtroendevalda på arbetsplatsen eller med hjälp av förbundets anställda ombudsmän i regionerna. Under 2015 har även 40 centrala förhandlingar genomförts med stöd av förbundets centralt anställda ombudsmän. Merparten av dessa tvister har kunnat nå sin lösning och en del med hjälp av LO-TCO Rättsskydd innan de hamnat i domstol för slutligt avgörande. Två tvister har dock avgjorts i Arbetsdomstolen.

De centralt anställda ombudsmännen har även medverkat vid ett antal olika utbildningar som anordnats av såväl förbundet som dess regioner.

Regional verksamhet

Region Norr

Under 2015 har regionen fortsatt kontrollerat hur företagen följer kollektivavtalets Bilaga B. Resultatet har blivit förhandlingar där arbetsgivaren fått en rimlig tid på sig att uppfylla kraven i avtalet. Det har konsekvent ställts krav på riskanalys i samband med personalförändringar.

Fortsatt arbete med utländska styckare har speciellt granskats och här har krav ställts på introduktion och individuell anpassning av volym och tid.

Regionen kan konstatera att de stora och medelstora företagen har kommit en bit på vägen mot de krav som ställts i lokal- och kollektivavtal. Det gäller dock inte alla företag, varför arbetet måste fortgå under längre tid.

Region Mitt

Sedvanliga förhandlingar har genomförts avseende frågor som löneförhandling, rehabiliteringsfall, arbetsbrist, kränkande särbehandling, lönesystem, mm. Regionen har tecknat ett antal nya avtal och jobbat med att bilda klubbar.

Region Väst

Regionens ombudsmän har ansvaret för avtalskontroller, men de regionalt förtroendevalda har genomfört kontroller för att säkerställa att lönenivåer och övriga villkor i avtalet uppfylls för medlemmarna.

Kollektivavtalsteckning sker fortlöpande men på ett mer systematiskt sätt än tidigare. Det har inneburit en större arbetsglädje. Uppföljning, rapportering och eventuella åtgärder sker kontinuerligt till regionens verkställande utskott.

Region Öst

Regionen har under året arbetat intensivt med medlemsvärvning och antalet avtalslösa arbetsplatser med medlemmar ökade. Under året tecknades ca 20 nya avtal. Antalet varsel som krävdes för att få till ett avtal ökade kraftigt jämfört med tidigare år, ca 7 st.

För första gången stämde regionen ett företag för ovilja att förhandla om kollektivavtal, tyvärr begärdes företag i konkurs innan domstol hade tillfälle att uttala sig om detta.

Det krävdes också att regionen genomförde en blockad mot ett bageri för att en arbetsgivare skulle teckna avtal, blockaden komplicerades av att Moderater, MUF och alliansvänner mobiliserade för att stödja arbetsgivaren.

Det har varit ett antal konkurser och konkursansökningar att hantera varav en stod ut lite extra, det krävde ca 20 ansökningar om konkurs innan våra 7 medlemmar på arbetsplatsen slutligen erhöll sina inestående löner, ca 1 800 000 kr.

Under året har nedläggningar av stora arbetsplatser förekommit samt omorganisationer som genererat en kraftig minskning av personalantalet på dessa arbetsplatser.

Förhandlingar relaterade till allt mer slimmade organisationer, krävande arbetstider, och försämrade psykosociala arbetsmiljö kunde också konstateras. Förekomst av flexibla tidsbegränsade anställningar och deltidsanställningar är fortsatt hög. Liksom förekomst av arbetsskador och belastningsskador.

I övrigt har sedvanliga förhandlingar genomförts så som löneförhandlingar, rehabiliteringsfall, personliga arbetsbrister, arbetsbrist, avsked osv.

Region Syd

Regionens ombudsmän arbetar kontinuerligt med att teckna avtal, uppföljning sker dels på ombudsmannalagsmöten och dels vid varje möte i verkställande utskottet. Då verkställande utskottet är konfliktberedskapsgrupp är det viktigt med återkoppling och uppföljning. Under året genomfördes en blockad mot ett företag som inte ville teckna avtal.

Avtalskontroller genomförs ständigt även av ombudsmännen. Regionalt förtroendevalda genomför en mindre avtalskontroll när de är ute på arbetsplatser, dessa rapporteras till ombudsmännen.

Utöver detta så förekommer vanligt förekommande förhandlingar bland annat arbetsbrist, mobbing, konkurser, förtroendemannafrågor, arbetsmiljöfrågor arbetstidsfrågor, lönetvister och så vidare. Utöver detta tillkommer överklagade ärenden.

Medlemsrekrytering och demokratiutveckling är stående punkter vid varje ombudsmannalagsmöte. Regionen arbetar för att bilda fler klubbar, alternativt utse arbetsplatsombud på arbetsplatser där det finns intresserade.

Rättskyddet – Arbetsrätt – Försäkringsrätt

2015	Inkomna	Avgjorda	Utverkad ersättning
Totalt	26	28	8 015 tkr

Yrkesutbildning – kompetensutveckling

Programråd

Under året har det nationella programrådet för Restaurang och Livsmedel fortsatt arbetet med GY 11.

Arbete har genomförts tillsammans med bl a Livsmedelsföretagen för att ta fram valideringsverktyget "Industriteknik Bas" som har pågått under året. Syftet med Industriteknik Bas är att tydliggöra för anställda och arbetssökande vilka kompetenskrav arbetsgivare inom industrin som helhet ställer för arbete inom

industrin. Genom denna valideringsmodell blir det lättare att formulera utbildningsbehov när det gäller att kompetensutveckla redan befintlig personal.

Arbetet med att introducera Yrkesintroduktionsavtalet påbörjades under året. Tillsammans med Livsmedelsföretagen genomfördes ett informationsmöte om yrkesintroduktionsavtalet i Stockholm där centrala parter deltog tillsammans med Nordic Sugar, Teknikcollege och arbetsförmedling.

Livs och Livsmedelsföretagen anställde gemensamt en projektledare, Christoffer Carlsson, via främjandemedel. Projektledaren fick i uppdrag att informera företag och arbetsplatsklubbar om syftet med yrkesintroduktionsavtalet samt hur parterna lokalt ska gå tillväga om en yrkesintroduktionsanställning blir aktuell. Olika typer av informations- och stödmaterial har också tagits fram.

Under året påbörjades även ett arbete runt "Snabbspåret", regeringens sätt att försöka snabba på integrationen av nyanlända, som fått beviljade uppehållstillstånd och som har yrkeserfarenhet inom bristyrken, in i samhället. Livs och Livsmedelsföretagen ansökte gemensamt om att genomföra snabbspår inom slakt och styckning då det är brist på denna yrkeskategori och det inte genomförs tillräckligt många arbetsmarknadsutbildningar för att tillgodose behovet av speciellt styckare.

Regional verksamhet

Region Väst

Regionen har under året haft kontakt med gymnasieskolor som genomför livsmedelsprogrammet och deltagit i deras yrkesråd.

Koncernfackliga frågor

Förbundsstyrelsen godkände koncernavtal för Arla Foods AB i Sverige. Förbundet har under 2015 jobbat med Cloettakoncernen för att få till ett nytt EWC-avtal och det kommer under mars månad 2016 att förhandlas i EWC-rådet.

Arbetsmiljö

Kräv Kravmärkt Arbete

Förbundets samlade arbetsmiljöarbete bedrivs under rubriken "Kräva Kravmärkt Arbete". Ett motto som avser spegla att det ska vara lika naturligt för livsmedelsarbetaren att kräva en sund och säker arbetsmiljö som det är för konsumenter och myndigheter att kräva prisvärda och säkra livsmedel med god kvalité samt en god djurhållning.

Arbetsmiljöproblemen är fortsatt stora inom förbundets arbetsplatser. Både sjukskrivningar och arbetsskadeanmälningar inom livsmedelsbranschen ligger relativt andra branscher kvar på en hög nivå.

Främsta orsakerna till olyckor är: knivar, förpackningsmaskiner, lyftvagnar, truckar, trappor och hala underlag.

Främsta orsakerna till sjukdom är:

- Ansträngande och ensidiga rörelser som orsakar problem med rörelseorganen (rygg, nacke, skuldror etc.)
- Psykisk ohälsa (stress, utmattning, depression etc.)

Kött-och charkbranschen ligger högst av alla delbranscher när det gäller såväl skador som sjukdomar. Kvinnor är överrepresenterade i statistiken.

Trenden mot mera styrt och bundet arbete fortsätter vilket innebär att det har blivit svårare för individen att själv påverka arbetstakten och arbetsinnehållet. Många anställda klagar på arbetstidsförläggning, stress och ökad arbetsbörda. Allt fler tecken tyder på att den psykosociala arbetsmiljön är allvarligt eftersatt. Skyddsombuden rapporterar även i år om att arbetstagare p.g.a. oro för sin anställning och repressalier från arbetsgivaren avstår från att lyfta arbetsmiljöproblem och anmäla tillbud samt olycksfall. Samma orsak anges även som skäl till att man inte vill ta på sig uppdrag som skyddsombud.

Skyddsombud och klubbar har även rapporterat om fortsatta problem i rehabiliteringsarbetet där det blir allt vanligare att företagen istället för att se över möjligheterna på den egna arbetsplatsen, letar möjligheter till att avsluta anställningarna.

På arbetsplatserna upplevs även att Försäkringskassan i rehabiliteringsärenden i allt mindre grad ställer krav på anpassning av arbetsplatsen. Istället ställs större krav på den enskilde arbetstagaren. Från flera håll rapporteras det att den fackliga organisationens och skyddsombudens medverkan i rehabiliteringsprocessen ifrågasätts av arbetsgivarna. Skyddsombud både på stora och små arbetsplatser uppger att antalet inspektioner som utförts av arbetsmiljöinspektionen har minskat. Det har även blivit svårare att etablera kontakt för rådgivning med arbetsmiljöinspektörerna, detta som en följd av regeringens neddragningar av resurserna till Arbetsmiljöverket.

Regional skyddsombudsverksamhet

Verksamheten omfattade under året 888 arbetsplatser och bedrevs av ca 68 regionala skyddsombud (RSO) fördelade på 5 regioner. Under verksamhetsåret genomfördes 1279 arbetsplatsbesök.

Verksamheten genererade under 2015 ett kraftigt underskott. Utöver det statliga bidraget på 1 583 239 kronor sköt förbundet till drygt 640 000 kronor till verksamheten.

Den regionala skyddsombudsverksamheten är med sin kontinuitet och hantering av konkreta problem av stor betydelse för både förbundets medlemmar och arbetsgivarna. Den regelbundna kontakten med arbetsplatserna skapar i de flesta fall även ett bra samverkansklimat mellan företagen, de regionala skyddsombuden och den fackliga organisationen.

Förutom sedvanliga arbetsplatsbesök med skyddsronder har samtliga regioner prioriterat rekrytering av nya skyddsombud. På något företag har RSO medverkat till att starta skyddskommittéer. Majoriteten av skyddsronderna har behandlat tekniska frågor såsom risker från maskiner och lyftanordningar på andra plats kommer medicinska och sociala frågor såsom psykosociala arbetsmiljörisker, belastningsergonomi och hög arbetsbelastning. Från ett par

regioner rapporterades det om ökade svårigheter att få tillträde till arbetsplatserna samt att många arbetstagare inte vågat klaga över sina villkor till arbetsgivaren. Regioner har rapporterat om att Arbetsmiljöverkets närvaro på arbetsplatserna är fortsatt eftersatt. Regionala skyddsombud har även rapporterat om svårigheter med att få kontakt med inspektionen. LOs regionala konferenser tillsammans med arbetsmiljöverket har varit ett positivt inslag under året.

De regionala skyddsombuden rapporterade om att anslutningsgraden till Företagshälsovården (FHV) fortsatt varit mycket låg på de arbetsplatser som omfattas av RSO-verksamheten inom livsmedelsbranschen.

Utifrån de rapporter som RSO lämnat (alla företag har inte blivit besökta) beräknas att ca 310 småföretag av 888 möjliga företag är anslutna till FHV. Vid ca 145 företag av dessa ingår förebyggande arbete i FHV:s uppdrag. Flera småföretag har tecknat s.k. nollavtal vad det gäller FHV vilket innebär frånvaro av löpande kontakt med FHV. Flertalet företag saknar fortfarande FHV eller motsvarande kompetens. De saknar även kompetens att upphandla FHV, vilket medför att de inte vet vad de ska efterfråga och har därför i den mån de är anslutna ofta endast upphandlat ett s.k. baspaket som inte innefattar förebyggande arbete.

De regionala skyddsombudens insatser som inspiratörer och rådgivare för arbetsmiljöarbetet både på de små företagen och vid utbildningar för organisationens skyddsombud på de större arbetsplatserna är mycket betydelsefulla. Bland småföretagen är det ofta en av få kompetenser på arbetsmiljöområdet som företaget och medlemmarna kommer i kontakt med. Genom sin erfarenhet sprider de förutom inspiration även kunskap och tips på lösningar av förekommande arbetsmiljöproblem.

Den fackliga organisationens medverkan vid upphandlingen av FHV på små arbetsplatser har endast förekommit i ett fåtal fall och då i huvudsak i den norra delen av landet.

Utbildning i arbetsmiljö

Tillsammans med Livsmedelsföretagen har förbundet som en del av de gemensamt överenskomna grundutbildningarna i BAM och SAM på flera företag genomfört så kallade partsdagar då Arbetsmiljöavtalet (bilaga B) och Arbetsgivarnas arbetsmiljöansvar samt betydelsen av samverkan på arbetsplatsen har gått igenom.

Förbundets årliga RSO-konferens (3 dagar) genomfördes den 16-18 september på Utsikten Meetings i Nynäshamn. Konferensen samlade 24 deltagare.

Tonvikten var lagd på följande områden:

- Nanopartiklar
- Motpartens syn på RSO-verksamheten
- Regeringens arbetsmiljöpolitik
- Behovsinventering (rekrytering, stöd i uppdraget, utbildning)
- Erfarenhetsutbyte

De regionala skyddsombuden och deras erfarenheter har även använts som resurser/kursledare vid utbildningar i arbetsmiljö för förbundets övriga skyddsombud. Utbildningar har genomförts i samtliga regioner. RSO:s kunskap och erfarenhet har även tagits till vara vid genomförandet av grundutbildningarna BAM och SAM. Verksamheten har finansierats genom förbundets studiebudget.

I huvudsak har verksamheten följt både förbundets och regionernas planering. Sett till antalet arbetsplatsbesök har det varierat något mellan regionerna. Vissa regioner har överträffat målen som sattes i verksamhetsplanen samtidigt som andra regioner inte lyckats att fullt ut uppnå målen.

Forum för Livsmedelsindustrin

Forum för Livsmedelsindustrin sammanträdde en gång under året. Syftet med forumet är att tillsammans med arbetsgivarna (Livsmedelsföretagen) arbeta i väl avgränsade projekt med frågor av gemensamt intresse samt att stödja det lokala arbetet inom främst arbetsmiljö-, jämställdhets- och kompetensutvecklingsområdet.

Yrkestrafikrådet

Region Mitt

En person har deltagit på den årliga yrkesförarkonferensen.

Region Väst

Representanter från region Väst medverkade den 5-6 november i Stockholm på den årliga konferensen för yrkesförare som genomförs med andra LO-förbund.

Regional verksamhet

Region Norr

RSO-verksamheten omfattade 144 företag med 628 medlemmar. Antalet RSO var 12 och de genomförde 252 arbetsplatsbesök.

I huvudsak har den regionala skyddsombudsverksamheten haft följande inriktning:

- Skyddsronder
- Planering och förändringar på arbetsplats
- Deltagit då arbetsgivare bjudit in när Arbetsmiljöverket varit på besök
- Kontrollerat utrymningsvägar och brandskydd
- Deltagit vid rehabilitering och i utredning av arbetsskadeärenden

RSO har varit handledare vid BAM- och SAM-utbildningar samt vid Praktisk arbetsrätt skyddsombud.

På den av förbundet anordnade RSO konferensen på 3 dagar deltog 5 RSO från region Norr. I den av LO och Arbetsmiljöverket anordnade arbetsmiljökonferensen i Umeå våren 2015 deltog 7 RSO från Norr- och

Västerbotten och i den av LO och Arbetsmiljöverket anordnade arbetsmiljökonferensen i Sundsvall våren 2015 deltog ett RSO från Mellersta Norrland.

Region Mitt

RSO har under årets gjort en omfördelning av ansvarsområden. Nästan alla småarbetsplatser har fått två besök under året. Under året har regionen introducerat två nya RSO. Några RSO har varit ansvariga för endagars utbildning av skyddsombud. RSO har också varit kursledare för BAM och SAM utbildningen.

Region Väst

Region Väst har under 2015 haft 11 valda regionala skyddsombud, varav en är ny och därmed gått utöver samt en person varit ledig under hösten. Under mars-april och oktober-november genomfördes skyddsronder på arbetsplatser utan klubb eller skyddskommitté. Under våren lades extra fokus på tillbud och under hösten på skyddsronder ur ett jämställdhetsperspektiv. De regionala skyddsombuden har genomfört 376 arbetsplatsbesök på 191 arbetsplatser.

De regionala skyddsombuden har också varit behjälpliga med rehabiliteringsutredningar, arbetsplatsolyckor och arbetsskadeanmälningar på arbetsplatser utan klubb. De har deltagit på skyddskommittémöten och varit delaktiga i utbyggnation. De har varit i kontakt med Arbetsmiljöverket gällande den psykosociala arbetsmiljön på en arbetsplats. De har hjälpt till med många enskilda medlemmars ärenden gällande bl a en mögelpåverkad arbetsplats och psykosociala arbetsmiljöproblem. RSO upplever att det är skillnad mellan kvinnor och mäns arbetsvillkor, vilket gjort att det har uppmuntrats till rotation mellan olika arbetsmoment.

Regionen har deltagit i LO-distriktets arbetsmiljögrupp.

Region Öst

RSO-verksamheten under 2015 omfattade ca 230 företag vilket var något lägre än föregående verksamhetsår. Antalet RSO ökade dock i antal under året och är nu 13 i jämfört med förra året då det var 12. Detta trots att några slutat. Det är positivt. Behovet av introduktion var också högre under året. Besöken genomfördes därför många gånger tillsammans annan RSO istället för med annan förtroendevald som RFV eller RFI för att introduktion skulle vara bra. I förlängningen bidrog det till att det totalt blev något färre besök gjorda under året som helhet.

Regionen hade under hösten en gemensam RSO-konferens. Ytterligare en var planerad i maj månad men ställdes tyvärr in. Fyra av regionens RSO deltog på förbundets tredagarsutbildning. RSO deltog i uppsökeri under LOs veckor 6 och 37 i främst Stockholmsområdet. Därutöver genomförde RSO regionens egna uppsökeriveckor tillsammans med RFI och RFV, två veckor under våren och en vecka under hösten. Dessa gemensamma uppsökeriveckor har uppfattats som mycket positiva i gruppen, där kontaktnät byggs vidare med övriga förtroendevalda som deltagit. I övrigt har RSO vid ett par tillfällen ombetts av arbetsgivare att komma och bistå/vara med när Arbetsmiljöverket aviserat om inspektion hos företag. Samarbetet kunde vara bättre mellan Arbetsmiljöverket

och RSO, eftersom Arbetsmiljöverket torde vara den naturliga parten att ta kontakten med RSO, och inte arbetsgivaren som inte alltid har vetskap om RSO.

Region Syd

RSO-gruppen har haft tre möten i olika delar av regionen. Då har uppdraget för ett antal nyrekryterade skyddsombud gått igenom samt företagsuppdelningen fastställts. 6 RSO från regionen deltog på förbundets RSO-konferens. Dessutom var det stor uppslutning på Arbetsmiljöverkets och LOs konferens som genomfördes på två ställen (Växjö och Backagården) under hösten.

Regionen har under verksamhetsåret haft 18 regionala skyddsombud varav Peter Ekström, Annika Åkesson och Niklas Lindell varit sammankallande i sina respektive delar av regionen.

Organisation

Kongressen 2013 fattade beslut om Plan 2017 med särskilda prioriteringar av arbete med facklig närvaro, organisering och medlemsrekrytering. Detta för att ta en långsiktigt och framtidsinriktat grepp för att stärka organisationen. Arbetet med Plan 2017 har tagit form och utvecklats under året, både genom regionernas värdefulla arbete och genom samordnade insatser från förbundskontoret.

Verksamhetsutveckling och organisering har varit delar av Plan 2017 men har också varit fundament för verksamheten i sin helhet.

Verkställande utskottsmöten

Region Norr

Regionens VU sammanträdde 17 februari, 30 mars, 23 september och 3-4 december.

Region Mitt

Regionens VU sammanträdde vid 5 tillfällen varav ena tillfället även var en budgetplanering för 2016, samt vid den gemensamma planeringskonferensen.

Region Väst

Regionens VU har under 2015 genomfört 5 möten, varav ett var tvådagars som var förlagd till Viskadalens Folkhögskola.

Region Öst

Regionens VU sammanträdde vid 6 tillfällen varav ett tredagarsmöte i Visby.

Region Syd

Regionens VU har haft ett antal sammanträden under 2015, i huvudsyfte att samordna och ansvara för genomförandet av den planerade verksamhet som beslutats av förbundsmötet och kongressen. VU har även agerat och är konfliktutskott. Under 2015 har konfliktutskottet aktiverats i en blockad. Utöver dessa var det många frivilliga på arbetsplatserna i regionen som ställde upp. VU

medverkande i förbundets gemensamma budget och verksamhetsplanering inför 2016.

Demokratiutveckling

Förbundsstyrelsen utsåg en arbetsgrupp och gav den direktiv i början av 2014. Direktiven har sin grund i kongressbeslutet om Plan 2017 från kongressen 2013. Arbetsgruppen har fortsatt sitt arbete under 2015 utifrån dessa direktiv.

Arbetsgruppen bestod av:

Anders Hernborg	Förbundskontoret och sammankallande
Kristina Nordström	Förbundskontoret t o m juni
Mattias Axelsson	Förbundsstyrelsen
Margaretha Bruhn	Region Norr
Jörgen Nyberg	Region Mitt
Maria Örnlinde	Region Mitt fr o m oktober
Ken Clignez	Region Öst
Kajsa-Lisa Axdorff	Region Väst
Jan Zielinski	Region Syd

Gruppen har haft 10 möten under 2015. Arbetet och diskussionerna har till stor del handlat om vad som sker ute i regionerna utifrån vad som har planerats och budgeterats. Det har inneburit ett omfattande erfarenhetsutbyte som har legat till grund för en del av planeringen i regionerna inför 2016.

Förbundet startade en webbpanel (Livspanelen) tillsammans med Novus Opinion för att kontinuerligt kunna mäta demokratiutvecklingen. Under året har gruppen tagit del av och analyserat livspanelens svar gällande demokratifrågor och samtal. Resultaten har kommunicerats internt i organisationen vid olika träffar och sammankomster. Två likvärdiga undersökningar genomfördes under året och resultatet var sämre andra gången. Det finns ett samband mellan när samtalen minskar på klubbarna så sjunker instämmandet i form av delaktighet och den upplevda möjligheten att påverka. Det går också att utläsa regionernas aktiviteter på arbetsplatser utan klubb och att de i bästa fall möter hälften av medlemmarna. Detta trots att arbetsplatserna besöks två gånger per år av RSO och RFV enligt regionernas rapporter. Sammanfattningsvis finns det mycket att arbeta vidare med när det gäller demokratiutvecklingen inom förbundet utifrån de svar som kommit in när medlemmarna tillfrågats.

Gruppen har även följt utvecklingen av organiseringsprojektet i Göteborg som initierades av gruppen. Utifrån första halvårets rapporter bestämde sig gruppen att föreslå en utökning till Stockholm samt till nya arbetsplatser i Göteborg 2016. Förbundsstyrelsen och förbundsmötet biföll förslaget.

Gruppen beslutade att gå lite djupare och intervjua medlemmar och klubbstyrelser på några arbetsplatser där det gått att se resultat av ett förändrat arbetssätt. En rapport är sammanställd och distribuerad till arbetsgrupperna i Plan 2017 och förbundsstyrelsen.

Gruppen har även stämt av de mätpunkter på arbetsplatser utan klubb som togs fram 2014, en avstämning ska göras i maj varje år. Andelen arbetsplatser med

arbetsplatsombud sjunker något och antalet skyddsombud ökar något. Antalet medlemmar i medlemsutbildning minskade totalt och endast 17 medlemmar utan arbetsplatsklubb gick medlemsutbildning 2014. Tyvärr går det inte att få fram tillförlitliga uppgifter på antalet försäkringsinformationer som genomförs.

Medlemsrekrytering

I början av 2014 utsåg förbundsstyrelsen en arbetsgrupp och gav den direktiv. Direktiven har sin grund i kongressbeslutet om Plan 2017 från kongressen 2013. Sammansättningen i arbetsgruppen har under större delen av året sett ut som följer.

Arbetsgruppen bestod av:

Bengt-Göran Torschen	Förbundskontoret och sammankallande
Kristina Nordström	Förbundskontoret t o m 150930
Margaretha Bruhn	Region Norr t o m 150930
David Björklund	Region Norr fr o m 151101
Kersti Sandberg	Region Mitt
Jolan Wennberg	Region Öst t o m 151031
Ken Clignez	Region Öst fr o m 151101
Kajsa-Liza Axdorff	Region Väst
Maria Torounidis	Region Syd t o m 151031
Håkan Persson	Region Syd fr o m 151101

Maria Torounidis kvarstår i gruppen bland annat för att vara en resurs behjälplig med statistik och uppföljning av medlemsflödet.

Arbetsgruppen för medlemsrekrytering har under verksamhetsåret 2015 hållit 11 möten, varav ett fysiskt förlagt på förbundskontoret. Gruppens arbete har fokuserat på uppföljning av medlemsflödet och utträdesorsaker, samt diskuterat hur dessa problem ska angripas. Arbetet har under senare delen av året börjat ta form. Uppföljning och vidareutveckling av arbetet pågår fortlöpande.

I slutet av 2015 fanns en betydligt bättre kontroll över medlemsflödet än vid ingången av året. Det har också säkerställts att organisationsgradmätning på klublösa arbetsplatser ingår i de två årliga undersökningarna som genomförs, tidigare har underlaget endast varit baserat på uppgifter från arbetsplatsklubbarna.

Under året har också gruppen utarbetat ett nytt elevmedlemskap samt rutiner och informationsmaterial för detta.

Regional verksamhet

Plan 2017 – demokratiutveckling och medlemsrekrytering

Region Norr

Under våren så fortsatte Plan 2017-verksamheten med en uppföljning av föregående års KUF. Detta i formen av en PUA som syftade till att stärka verksamheten både för klubbarna och för arbetsplatser utan klubb. Planen var att genom direkt verksamhetsplanering, medlemssamtal och skapandet av en egen dagordning ska medlemmar och icke medlemmar förstå och inse vikten av fackföreningen och därmed på sikt öka demokratin och organisationsgraden.

Bilden är att medlemstappet har stoppats och att medlemsantalet istället ökar en aning.

Region Mitt

De regionala förtroendevalda genomförde uppsökeri vid två tillfällen, vår och höst, i syfte att rekrytera medlemmar och ge medlemsvård.

Klubbansvariga genomförde arbetsplatsbesök, gav stöd till klubbarna och informerade samtidigt om att en medlemsrekryterare ska väljas på årsmötet. Regionen har följt upp planerna som gjordes av varje klubb under verksamhetsträffen och under KUF 2014 för att se om klubbarna ligger i fas med sitt arbete.

Tjejsatsningsgänget valde ut några arbetsplatser som besöktes för att prata medlemsfrågor och för att värva nya medlemmar. RFI har också besökt arbetsplatser med syftet att informera om försäkringsskyddet och värva nya medlemmar. I samband med regionens olika utbildningar lämnades information om vikten av att alla medlemmar försöker få sina oorganiserade arbetskamrater att bli medlemmar.

En enkät skickades till samtliga klubbar i regionen för att se hur de arbetar med att träffa medlemmarna på arbetsplatsen, medlemsmöten, med mera.

Region Väst

Region Väst har 202 arbetsplatser med medlemmar utan arbetsplatsklubb. De regionalt förtroendevalda har försökt nå ut till dessa medlemmar vid två tillfällen under året. Under året har de regionalt förtroendevalda genomfört 210 besök på 110 arbetsplatser. Vid besöken svarade uppsökarna på frågor, gav facklig information och erbjöd icke-medlemmar medlemskap. Tre planeringsmöten genomfördes under året. Ambitionen var att besöken skulle genomföras tillsammans med de regionala skyddsombuden, något som inte kunna uppnås fullt ut.

Inom ramen för Plan 2017 har en grupp förtroendevalda i regionen arbetat med riktade insatser mot ett begränsat urval arbetsplatser utan klubb. Gruppen består av fyra förtroendevalda från var sin del av regionen, samt en ombudsman. Gruppen har sammanträtt vid fem tillfällen under året för att lägga upp strategier och utbyta erfarenheter. De fyra förtroendevalda har i sin tur knutit till sig ytterligare några förtroendevalda och genomfört besök på de utvalda arbetsplatserna. Gruppen har under året kunnat konstatera att varaktig facklig närvaro ger positivt effekt i fråga om fackligt intresse och aktivitet.

Regionen har genomfört en tre dagarsutbildning, Lokalt förändringsarbete. 26 klubbar gick utbildningen. Fokus var på verksamhetsplanering, demokratiutveckling och medlemsrekrytering.

Regionalt förtroendevalda samlades på en två dagarsutbildning. Utbildningens syfte var att stärka gruppen i sina uppdrag och känna tillhörighet. Riktade insatser har genomförts mot klubbar genom klubbutveckling. Klubbansvariga har samlat in goda exempel och idéer gällande

demokratiutveckling och medlemsrekrytering. Detta har genomförts genom besök på klubbarna som gått utbildningen Lokalt förändringsarbete.

En grupp om sex personer har kartlagt och arbetat fram goda strategier för möten med de anställda för att öka demokratiseringen samt medlemsvärvningen. 10 besök har under 2015 gjorts i syfte till ökad facklig närvaro.

Regionen har genomfört utbildningen Facklig aktiveringskurs.

Region Öst

Under 2015 har 27 regionalt förtroendevalda arbetat med medlemsrekrytering i regionen. Medlemsrekryteringen har koncentrerats på särskilda uppsökeriveckor. Under våren genomfördes uppsökeri under vecka 10-11 och under hösten genomfördes uppsökeri under vecka 45. Uppsökeriveckorna genomfördes tillsammans med RSO och RFI.

RFV har också följt med RSO ut på arbetsplatsbesök. Under 2015 har RFV genomfört 328 arbetsplatsbesök totalt. 5 personer har gått förbundets RFV-utbildning.

Region Syd

Regionens plan var att under 2015 besöka samtliga klubblösa arbetsplatser två gånger med fokus på att värva nya medlemmar men också informera och prata med medlemmarna.

Under våren besöktes ca 69 % av arbetsplatserna och under hösten ca 77 %. Under hösten startades ett projekt där 25 klubblösa arbetsplatser ingick. Dessa arbetsplatser besöktes ett flertal gånger under hösten. Den fackliga närvaron har gett resultat i form av fler medlemmar.

Jämställdhet och jämlikhet

Tjejsatsningen är en utbildning på tre dagar gånger tre tillfällen och är mellanliggande regionsarbete. Deltagarna i årets tjejsatsning kom från fyra av fem regioner.

Under Pridefestivalen i Stockholm hade LO, liksom tidigare år, ett tält där förbundet medverkade med bemanning under ett antal pass. Förutom att finnas på plats med ett antal representanter, bestod förbundets insats av dels samtal med intresserade och dels av att hålla igång ett chokladhjul som var mycket populärt att spela på bland deltagarna.

I arbetet med "Alla kan göra något" utsågs förbundet som ett av tre pilotförbund inom LO. Arbetet har inriktats på att några handledare i region Mitt tillsammans med en klubb lyft och arbetat med frågor om jämlikhet. Syftet med detta arbete var att medvetandegöra de förtroendevalda så att de genom en ökad facklig närvaro ska kunna föra samtal med medlemmarna om alla människors lika värde och rätt.

Regional verksamhet

Region Norr

Jämställdheten är en självklar del i alla utbildningar, möten och sammankomster. Regionen försöker alltid att motivera och skapa förutsättningar för att kvinnor ska engagera sig.

Fler kvinnor har blivit aktiva. 5 kvinnor är ordföranden i Livs arbetsplatsklubbar. Kvinnor har också kommit in som regionalt förtroendevalda.

Region Mitt

En konferens för jämställdhetsansvariga genomfördes med 13 deltagare varav 9 kvinnor och 4 män. Föreläsare var Robert Roos som pratade om "Alla kan göra något".

Jämlikhetsgruppen har träffats och gjorde utskick till klubbarna att de är behjälpliga.

Fyra kvinnor gick tjejsatsningen och samtliga fullföljde.

Region Väst

Regionens mål är genom lönekartlägningsarbete öka kunskapen om jämställdhets- och jämlikhetsfrågor. En grupp har haft tre möten under verksamhetsåret med olika teman:

- Hur arbetsmiljön kan bli bättre för kvinnor och män
- Attityder
- Mänskliga rättigheter

Regionen har aktivt arbetat med tio klubbar. Via en enkät till samtliga klubbar har regionen försökt kartlägga arbetet med jämställdhetsplaner och lönekartläggning.

Livs medverkade i LOs regi på West Pride 10-14 juni.

Sex tjejer från regionen fick under året möjlighet att delta i tjejsatsningen. Lokalt besökte de arbetsplatser och pratade med medlemmar och icke medlemmar om det fackliga värdet, allt utifrån en egen satt agenda. Regionen har redan sett resultat i form av fler resurser till den regionala verksamheten.

Region Öst

Regionen hade 4 deltagare i förbundets tjejsatsning. Samtliga deltagare genomförde uppsökeri och deltog i regionens ordinarie uppsökeriveckan. Två deltagare arbetar aktivt på sina klubbar och två deltagare är numera förtroendevalda med uppdrag i regionen.

Regionen anordnade en "tjejkryssning" där medlemmar från små arbetsplatser och klubbar blev inbjudna. Under kvällen diskuterades kvinnornas ställning på arbetsplatsen och varför vissa arbetsuppgifter oftast görs av kvinnor och vilka konsekvenser det har på lönen. På deltagarnas initiativ diskuterades också hur

kvinnor bli bemötta, härskartekniker och hur de behandlas utifrån sitt kön, sexuell läggning eller bakgrund.

Region Syd

I regionen har fokus legat på två saker. Den ena har varit att stödja och utveckla lokalt jämställdhetsansvariga och klubbar i jämställdhetsarbete. Det andra har varit att vara behjälpliga till tjejerna som går tjejsatsningen, under deras hemuppgift och även försöka stödja de som gått tidigare.

Samarbete med RFV och RSO har varit värdefullt för att tjejerna skulle kunna utföra sin hemuppgift under sin utbildning. Det som ställt till det lite är datumet för andra utbildningstillfället. Det var inte synkat med perioden för regionens uppsökeriet. Men genom hjälp av RFV och RSO löstes problemet. Det blev ett mycket bra samarbete som gav ett bra resultat. Det genomfördes en mycket bra avslutningsdag med dem som gått tjejsatsningen, med återkoppling och utvärdering av hemuppgiften och även diskussioner om fortsatt stöd och utveckling av arbetssättet.

Gruppen har haft planerings- och utvecklingsmöten för att kunna uppnå uppsatta mål. Året har varit ett utvecklingsår för den här gruppen. Regionen fortsätter att utvecklas och bygga ett fungerande jämställdhetsarbete.

Klubbverksamhet

LOs stimulansbidrag har sökts och beviljats av två klubbar.

Regional verksamhet

Region Norr

Projektet för klubbutveckling har pågått under året. Flera klubbansvariga har slutat och det har därför varit svårt att utföra alla besök på klubbarna. Klubbverksamheten haltar på för många håll. Men många klubbar bedriver en stabil och bra verksamhet.

Det går att se direkta resultat i form mycket bättre närvaro vid regionens träffar och ett större intresse kring att utveckla verksamheten både på den egna klubben men även i regionen.

Region Mitt

Regionen har genomfört besök på 11 klubbar och arbetat med klubbutvecklingsmodellen. Två träffar har genomförts för att planera de förtroendevaldas arbete mot klubbarna. 5 klubbansvariga har verkat i regionen.

Utöver klubbutvecklingsmodellen har de klubbansvariga även kontrollerat att klubbarna följer sina inlämnade planer om medlemsrekrytering och demokratiutveckling enligt Plan 2017.

En ny klubb har bildas under året vid Sveas. En av de klubbansvariga var den nya klubben behjälplig under året med ett flertal besök efter behov. En klubb lades ned, Nordic Lunch.

Region Väst

Att identifiera och uppmuntra till att bilda fler klubbar i regionen ligger i första hand på de förtroendevalda och ombudsmännen. När en klubb bildats tilldelas de en klubbansvarig.

Under året har regionen haft 10 personer som har åtagit sig uppgiften att stödja alla regionens klubbar i deras klubbutveckling. I grundmaterialet finns bland annat klubbmatrisen. Denna har även utkristalliserat utbildningsbehovet på klubben men arbetet med klubbmatrisen har också blivit en hjälp för ombudsmännen.

Inom Plan 2017 har ett arbete pågått med att klubbarna själva ska hitta nya arbetssätt i form av ett stort arrangemang varje år 2014 och 2015 för alla klubbar, där lärdom dragits av de goda exemplen och som även resulterat i matnyttig kunskap. Till detta har en ansvarig från regionen funnits som stöd till klubbens egna uppsatta mål. Detta arbete har nu införlivats i de klubbansvarigas roll.

Ett arbete med att säkerställa rapportering till VU har gjorts under året där man tagit fram enkla mallar. Under året har de klubbansvariga haft tre möten.

Under året har tre nya klubbar bildats i regionen.

Region Öst

Klubbansvariga har besökt samtliga klubbar under 2015 och genomfört klubbutvecklingsmodellen. 10 klubbar har fått återbesök och arbetat med att utveckla klubbverksamheten.

Klubbansvariga har också deltagit på verksamhetsträffen och arbetat med att öka deltagande på regionens träffar. Två planeringsmöten genomfördes där klubbansvariga kunde planera den pågående verksamheten men också planera mer behovsanpassade aktiviteter inför nästa år.

Under året påbörjades också arbetet med att bilda nätverk mellan klubbar och aktivera dem i regionens verksamhet.

Region Syd

Det har satsats en del i regionen under året inom ramen för Plan 2017. Klubbar har genomgått PUA – Praktiskt utvecklingsarbete. Prioriterade klubbar har besökts mer frekvent än andra, då deras behov är större, för att få igång en fungerande styrelse. Tyvärr fanns det inte möjlighet att frigöra en eller ett par klubbansvariga. Men det har skapats en bra grund att stå på för att kunna utveckla och stärka klubbarna.

I det ordinarie klubbutvecklingsarbetet har de flesta klubbar täckts upp. Någon blev utan besök i år på grund av tappat manskap bland de klubbansvariga. Men i det stora hela har det fungerat bra. En fortsatt utmaning är att vissa klubbar fortfarande försöker slippa undan besök. Under året har vissa förändringar gjorts för att bli så lokala som möjligt, för att spara tid och pengar.

Året avslutades med en sittning med klubbar från en del av regionen, det blev ett lyckat uppföljningsmöte där klubbarna fick ge synpunkter på de klubbansvariga och deras arbete.

Ungdomsverksamhet

Förbundets skolinformatörer samlades i oktober för att diskutera var förbundet ska genomföra skolinformation, hur den genomförs idag och vad som önskas från förbundet inför dessa informationstillfällen utifrån ett branschperspektiv. Det gjordes också en genomgång av det nya elevmedlemskapet och hanteringen av elevmedlemmar. Fem skolinformatörer deltog på mötet, två regioner närvarande inte.

2015 hade Livs två deltagare på LOs utbildning för ungdomsansvariga. I utbildningen ingår ett besök på respektive förbunds kontor för att prata om hur förbundets ungdomsverksamhet fungerar. Utöver besöket på förbunds kontoret besökte deltagarna även LO och Riksdagen.

Årets Ungdomsforum genomfördes på Runö den 18-20 november. Temat för 2015 var "Vi är nu" – det är här och nu det finns ett engagemang och en vilja att vara aktiv i verksamheten, en uppmaning till både de unga och alla andra som säger att ungdomen är framtiden.

Från ungdomsmanifestet, som tagits fram under tidigare ungdomsforum, var det detta år fokus på jämställdhet och allas lika värde, två av fem områden i manifestet. Livs hade sju deltagare på årets Ungdomsforum.

Regional verksamhet

Region Mitt

Regionen genomförde en konferens för klubbarnas ungdomsansvariga. Det genomfördes skolinformation vid 2 tillfällen. Regionen har deltagit i ungdomsträffar på LO-distriktet i Örebro/Värmland.

Regionen har deltagit på centrala träffar med ungdomsansvariga i förbundet, samt med skolinformatörer.

Regionens ungdomsansvariga genomförde en träff för att planera skolinformation och ungdomsverksamhet 2016.

Region Väst

Under året har ungdomsgruppen haft två planeringsträffar. Gruppen har genomfört två ringkvällar för rekrytering av unga medlemmar till ungdomsutbildningar samt till ungdomsansvariga på klubb. Utskick gjordes till samtliga ungdomsansvariga på klubb med information om vad uppdraget innebär, utbildningar samt information om LOs ungdomsforum.

Ungdomsgruppen fanns även representerad på den tvärfackliga ungdomshelgen på Lilla Brattön, vidareutbildningsdagen för ungdomsansvariga samt möte med

Unga Örnar. Gruppen har även planlagt genomförande av 2016 års ungdomssatsning. Skolinformation genomfördes på fem skolor.

Region Öst

Regionen har under året varit med i flera LO-aktiviteter. Bland annat i den årliga LO-kampanjen "Facket på sommarjobbet" i fyra LO-distrikt. Regionen deltog i Dreamhack i Jönköping som ägde rum vid två tillfällen. Uppsökeriet är viktigt för LO-distrikten och för förbundets förtroendevalda som blir utbildade i medlemsvärvning/upsökeri. Det har även utbildats skolinformatörer och genomförts skolinformation.

Dessutom har en träff för samtliga ungdomsansvariga på klubb genomförts. Resultatet av träffen var att samtliga ungdomsansvariga genomförde en egen verksamhetsplanering om hur de ska jobba med ungdomsfrågor på klubb. Av dessa är det nu några som kan tänka sig jobba regionalt med ungdomsfrågor.

Region Syd

Ungdomsarbetet i region Syd under 2015 har bestått av tre delar – dels skolinformation, dels LOs Facket på sommarjobbet och dels den så kallade ungdomssatsningen som är en del av Plan 2017. Under 2015 genomfördes 3 skolinformationer vilket tyvärr inte är tillräckligt. Gällande Facket på sommarjobbet deltog tre livsare totalt, två med LO distriktet i Skåne och en med LO-distriktet i Västsverige. Med Ungdomssatsningen var tanken att ha fyra träffar under året för att diskutera diverse fackliga frågor. Dessvärre genomfördes endast två träffar där den ena träffen behandlade bland annat LOs skolinformation, Facket på sommarjobbet och allmänt om fackföreningsrörelsen. På den andra träffen diskuterades motioner och några motioner skrevs.

I november träffades ansvariga från regionen tillsammans med de som har gått ungdomssatsningen under 2015 samt de som kommer att gå den under 2016 för att diskutera vad man vill gå igenom på de träffar som kommer att genomföras. Träffen genomfördes under två dagar på Ronneby brunn.

Dessutom har det under året genomförts ett antal planeringsträffar inför 2016 där man har diskuterat syfte och mål med ungdomsgruppen och gjort upp en långsiktig och kortsiktig plan.

Dessutom deltog Jonathan Johansson och Caroline Maar på LOs ungdomsforum där man tillsammans med ungdomar från flera regioner i Livs diskuterade bland annat det framtida ungdomsarbetet i förbundet i stort. Caroline Maar har dessutom representerat Livs i LO Skånes regionala ungdomskommitté och även deltagit i arbetet med Ung framtid.

Regional tvärfacklig verksamhet

Region Väst

Regionen representerades av Ulrika Karlsson och Johan Claesson på LO-distriktet i Västsveriges ledningskonferens i Stenungsund den 2-3 juni.

Region Öst

Regionen varit aktiv i LO-distrikten, dess styrelser och kommittéer. Regionen har deltagit på konferenser och uppsökande verksamhet.

Under året har regionen bemannat papperslösas expedition i Stockholm tillsammans med de andra medlemsorganisationerna. Regionen har en styrelseledamot i föreningen och arbetar aktivt med frågan. Förtroendevalda bemannar centret ca 2-3 gånger om året och ärenden hanteras av ombudsmän. Regionen har lyckats sprida information att Livs hanterar ärenden där papperslösa arbetare blir utnyttjade och motverkar den osunda konkurrensen. Papperslösa söker oftast hjälp direkt av Livs, ärenden via centret är inte många. Centret står för information om lagstiftningen och annan hjälp som kan behövas för att hantera ärenden. Regionen har med hjälp av skrivningen i hängavtalet lyckas lösa 5 ärenden.

Regionen har också varit aktiv i Stiftelsen Anna Johansson-Visborgs Minne och Stiftelsen Anna Johansson Visborg.

Kommunikation och opinionsbildning

Förbundets informationsverksamhet har fokus på medlemskap, demokrati och inflytande, avtals- och arbetsplatsfrågor och samhällsfrågor.

Verksamheten är kanaloberoende. Mål och målgrupper styr olika insatser, vars budskap och innehåll förs fram i såväl digitala som tryckta medier.

Förbundet tog under året fram olika informationsmaterial i syfte att stödja den lokala verksamheten. Bland de material som producerats finns nya material om medlemskapet att använda för medlemsinformation och medlemsvärvning, ett material om avtalsrörelsen 2016 och ett material om det politiska programmet Mat, makt och människor. Uppdateringar av befintligt material har också skett.

I december skickades väggalmanackan med försäkringsinformation ut till alla medlemmar tillsammans med medlemskalendern, som innehåller information om förbundet, viktiga frågor och medlemskapets värde.

Förbundets hemsida består av allmänna sidor, medlemssidor och ett intranät för anställda och förtroendevalda. Under året har hemsidan haft 192 034 besök (171 991) var av 80 648 unika besökare (65 061). 3,63 sidor (3,95) vid varje besök i snitt och 39 procent (35 procent) var nya besök. Siffror inom parentes avser 2014.

Ett stort arbete har genomförts för att göra om den publika hemsidan, som ska lanseras i ny skepnad, med nytt tekniskt system och uppdaterat innehåll.

Sociala medier och främst via Facebook har blivit allt mer betydande i förbundets kommunikation. Inlägg av olika slag har publicerats löpande. Antalet som gillar Livs på Facebook växte under året till ca 3 400.

Fackliga studier

De fackliga studierna är en viktig del i utvecklingen av förbundets verksamhet. Genom olika utbildningsinsatser ska studieverksamheten stödja samtliga förbundets verksamhetsområden.

LO har, tillsammans med förbunden, aktivt verkat för att utveckla den tvärfackliga studieverksamheten samt möjliggöra facklig utbildning för så många som möjligt.

Översynen av förbundets kurser och deras innehåll har fortsatt varit en prioriterad verksamhet under året. Syftet med denna översyn är att säkerställa att samtliga medlemmar som går en utbildning i förbundets regi ska få en likvärdig utbildning oavsett var i landet utbildningen genomförs.

De studieansvariga i regionerna har vid två tillfällen haft vidareutbildning under året. På utbildningen i januari behandlades bland annat olika typer av utbildningar, LOs studieutredning, tvärfacklig studieverksamhet, kommunikation, validering via Valiante och rutiner.

Det andra tillfället var den 17-19 augusti då de studieansvariga deltog i den tvärfackliga Vidareutbildning Studieansvariga, VISA, i LOs regi på Runö. Det genomfördes seminarium rörande pedagogiska utvecklingsvägar, utbildning för studieorganisatör/studieansvarig, en studieorganisationsverkstad samt långa, ideologiska utbildningar. Deltagarna fick en presentation av det nya materialet för Medlem i facket av Lotta Hellman. Lisa Bengtsson pratade om organisering utifrån att fackliga utbildningar är ett stöd i det arbete. Det genomfördes även tvärfackliga grupparbeten som handlade om förbundens, LOs och ABFs roller i studieverksamheten. Dag tre var förbundens egen dag. Samtliga regioner har varit representerade.

Utbildning för regionernas VU genomfördes på Runö den 12-13 maj i samband med förbundsmötet. Under det dygn samtliga VU var samlade diskuterades vad som hänt sedan sist; de olika rollerna i VU, hur regionerna ska hantera våra närstående organisationer samt budgetprocessen. Totalt deltog 64 personer.

Kvalificerad klubbordförandeutbildning genomfördes för första gången och det tillsammans med Hotell- och Restaurangfacket, HRF. Totalt deltog 15 personer på samtliga tre steg varav fyra kom från HRF. Under sammanlagt 10 dagar har dessa erfarna klubbordförande diskuterat ledarskap, kärnvärden, normer, vad som menas med en idéburen organisation, rollen som ordförande, facklig verksamhet, målbilder och handlingsprogram, mellanvalsdemokrati, arbetsrätt/förhandlingar och allt detta utifrån ett medlemsperspektiv – vilket fackligt arbetssätt som tillvaratar medlemmarnas intressen på bästa sätt?

140 personer deltog på Vidareutbildning klubbordförande som genomfördes i oktober på Runöskolan. Temat var Mat, Makt och Människor: Livsmedelspolitik och regeringens livsmedelsstrategi, medlemsvärvning och demokratiutveckling, avtalsrörelse och lönesystem.

Utöver dessa kurser genomfördes även "Tjejsatsningen" och "Kurs för regionalt förtroendevalda". Tanken var att genomföra en utbildning för koncerner inom konservbranschen men på grund av för få anmälda ställdes den kursen in.

Förbundet hade sex deltagare på LOs handledarutbildning för kursen "Medlem i facket" under året som gick. Handledarutbildningen är en effekt av det nya materialet för utbildningen och ett sätt att kvalitetssäkra densamma.

Tre av förbundets revisorer deltog på LOs utbildning för revisorer på Runö den 14-15 januari.

Deltagare

I förbundets centrala kurser och inom LOs kunskapssystem deltog under året sammanlagt 503 medlemmar.

Förbundets grundläggande förtroendemannautbildning

I förbundets Kärnutbildning deltog 165 medlemmar.

I Vald på jobbet deltog 173 medlemmar.

Medlemsutbildning

I medlemsutbildning deltog 232 medlemmar.

Förbundskurser 2015

Antalet kurser som genomfördes i förbundets regi var 11.

Kurserna redovisas enligt följande:

Utbildning och utveckling, regionernas studieansvariga den 20 – 22 januari, Skåvsjöholm

I kursen deltog 20 medlemmar från 5 regioner

Antal män 11 Antal kvinnor 9

Kvalificerande klubbordförandeutbildning steg 1 den 16 – 19 mars, Runö

I kursen deltog 15 medlemmar från 5 regioner

Antal män 11 Antal kvinnor 4

Att informera och argumentera - Tjejsatsning, steg 1 den 27 – 29 april, Runö

I kursen deltog 18 medlemmar från 4 regioner

Antal män 0 Antal kvinnor 18

Utbildning för regionernas verkställande utskott den 12 – 13 maj, Runö

I kursen deltog 64 medlemmar från 5 regioner

Antal män 36 Antal kvinnor 28

Kvalificerande klubbordförandeutbildning steg 2 den 27 – 29 maj, Runö

I kursen deltog 14 medlemmar från 5 regioner

Antal män 10 Antal kvinnor 4

Att informera och argumentera - Tjejsatsning, steg 2 den 16 – 18 september, Runö

I kursen deltog 17 medlemmar från 4 regioner
Antal män 0 Antal kvinnor 17

Kvalificerande klubbordförandeutbildning steg 3 den 21 – 23 oktober, Runö

I kursen deltog 11 medlemmar från 5 regioner
Antal män 8 Antal kvinnor 3

Vidareutbildning - klubbordförande den 28 – 29 oktober, Runö

I kursen deltog 140 medlemmar från 5 regioner
Antal män 95 Antal kvinnor 45

Regionalt förtroendevalda den 9 – 11 november, Runö

I kursen deltog 19 medlemmar från 4 regioner
Antal män 13 Antal kvinnor 6

Att informera och argumentera - Tjejsatsning, steg 3 den 30 november – 2 december, Scandic Grand Central

I kursen deltog 17 medlemmar från 4 regioner
Antal män 0 Antal kvinnor 17

Förbundets konferens för regionala skyddsombud den 16 – 18 september, Bommersvik

I konferensen deltog 24 medlemmar från 5 regioner
Antal män 17 Antal kvinnor 7

I förbundets kurser deltog totalt 359 medlemmar, varav 201 män och 158 kvinnor (44 %).

LO-kurser

Nedan redovisas deltagandet på de olika modulerna i LOs kunskapssystem.

Förbundsmedlemmarnas deltagande under 2015:

Alla kan göra något – handledare påbyggnad

Män 1 Kvinnor 0 Totalt 1

Arbetsanpassning och rehabilitering

Män 0 Kvinnor 2 Totalt 2

Arbetsmiljöprojekt

Män 1 Kvinnor 2 Totalt 3

Arbetsrätt 1

Män 10 Kvinnor 2 Totalt 12

Arbetsrätt 2

Män 3 Kvinnor 1 Totalt 4

Arbetsrätt 3

Män 1 Kvinnor 0 Totalt 1

Att informera och agitera

Män 2 Kvinnor 1 Totalt 3

Bemanningsfrågan

Män 0 Kvinnor 2 Totalt 2

Det svåra samtalet

Män 3 Kvinnor 3 Totalt 6

Fackligt arbete i företagets styrelse, steg 1

Män 5 Kvinnor 0 Totalt 5

Fackligt arbete i företagets styrelse, steg 2

Män 3 Kvinnor 1 Totalt 4

Fysiska och psykiska belastningsfaktorer

Män 5 Kvinnor 3 Totalt 8

Grundläggande förhandlingsteknik

Män 2 Kvinnor 0 Totalt 2

Hot och våld

Män 2 Kvinnor 0 Totalt 2

Huvudskyddsombud 1

Män 4 Kvinnor 0 Totalt 4

Huvudskyddsombud 2

Män 2 Kvinnor 0 Totalt 2

Insikter

Män 25 Kvinnor 8 Totalt 33

Kemiska hälsorisker

Män 1 Kvinnor 1 Totalt 2

Ledarskap

Män 1 Kvinnor 0 Totalt 1

Regionala skyddsombud

Män 1 Kvinnor 0 Totalt 1

Retorik

Män 2 Kvinnor 0 Totalt 2

Säkerhetskultur

Män 1 Kvinnor 1 Totalt 2

Temadagar Bolagsstyrelse- och EWC-ledamöter

Män 5 Kvinnor 1 Totalt 6

Vidareutbildning skyddsombud 1

Män 12 Kvinnor 10 Totalt 22

Vidareutbildning skyddsombud 2

Män 10 Kvinnor 4 Totalt 14

I LOs kurser deltog totalt 144 medlemmar varav 102 män och 42 kvinnor (29 %).

Övriga utbildningar

Kurs för förtroendevalda revisorer den 14 – 15 januari, Runö

Män 3 Kvinnor 0 Totalt 3

Boken på arbetsplatsen den 24 – 26 mars, Runö

Män 5 Kvinnor 4 Totalt 9

Utbildning och utveckling VISA – regionernas studieansvariga den 17 – 19 augusti, Runö

Män 10 Kvinnor 9 Totalt 19

Handledare – Medlem i facket den 7 - 9 september, Runö

Män 4 Kvinnor 0 Totalt 4

Handledare – Medlem i facket den 3 - 4 september, Viskadalen

Män 1 Kvinnor 1 Totalt 2

Ungdomsforum den 18 - 20 november, Runö

Män 3 Kvinnor 4 Totalt 7

Regional verksamhet

Region Norr

Följande kurser genomfördes i regionen:

Lokala kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Bättre arbetsmiljö	9	2	11
Kärnutbildning	6	4	10
Medlemsvärvarutbildning	8	8	16
Praktisk arbetsrätt – klubbordförande	6	4	10
Praktisk arbetsrätt – skyddsombud	24	2	26
Praktiskt utvecklingsarbete	29	7	36
Styrelsens samordnade arbetsuppgifter	11	4	15
Systematiskt arbetsmiljöarbete	12	1	13
Vald på jobbet	5	3	8
Vidareutbildning – studieorganisatör	4	4	8
	114	39	153

Region Mitt

Lokala kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Bättre arbetsmiljö	12	3	15
Grundutbildning – klubbstyrelse	13	13	26
Kärnutbildning	10	5	15
Lokalt jämställdhetsarbete – vidareutbildning	4	9	13
Lokalt ungdomsarbete – vidareutbildning	5	5	10
Medlemsutbildning	24	20	44
Medlemsvärvarutbildning	10	12	22
Praktisk arbetsrätt – klubbordförande	11	6	17
Praktisk arbetsrätt – skyddsombud	56	29	85
Studieaktiva	18	23	41
Systematiskt arbetsmiljöarbete	16	6	22
Vidareutbildning – försäkringsinformatörer	15	13	28
	194	144	338

ABF-utbildningar

55+	1	2	3
Alla kan göra något	2	6	8
Valberedningsutbildning	5	4	9
Vald på jobbet	9	7	16
Ordförandeutbildning	1	-	1
	18	19	37

Företagslagd utbildning

Bättre arbetsmiljö	14	7	21

Studiegruppen genomförde möten och deltog på lokala fackliga studiekommittén och regionala fackliga studiekommittén via ABF. Studiegruppen deltog också på träffar med LO.

Region Väst

Lokala kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Bättre arbetsmiljö	34	14	48
Facklig aktiveringskurs	11	11	22
Grundutbildning – studieombud	3	1	4
Kärnutbildning	26	14	40
Lokalt förändringsarbete	75	43	118
Lokalt jämställdhetsarbete – vidareutbildning	3	2	5
Medlemsutbildning	41	21	62
MBL/AML i förhandlingsarbetet	8	6	14
Praktisk arbetsrätt – huvudskyddsombud	24	9	33
Praktisk arbetsrätt – klubbordförande	15	5	20
Praktisk arbetsrätt – skyddsombud	120	59	179
Systematiskt arbetsmiljöarbete	15	8	23
Vidareutbildning – försäkringsinformatörer	26	16	42
Vidareutbildning – studieorganisatör	7	1	8
	408	210	618

ABF-kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Alla kan göra något	1	-	1
Att förhandla	1	-	1
Det svåra samtalet	1	-	1
Facklig/politisk utbildning	1	1	2
Jämställdhet – förtroendevalda	1	-	1
Kassör/revisor	4	2	6
Medlemsutbildning	24	4	28
Kost och motion	-	2	2
Valberedning	-	1	1
Vald på jobbet	<u>25</u>	<u>8</u>	<u>33</u>
	58	18	76

LO-Ungutbildningar	Män	Kvinnor	Totalt
Skolinformatör	1	-	1
Om facket	<u>7</u>	<u>2</u>	<u>9</u>
	8	2	10

Region Öst

Lokala kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Att förhandla	15	9	24
Bättre arbetsmiljö	21	9	30
Kärnutbildning	35	17	52
Lokalt jämställdhetsarbete	5	9	14
Lokalt ungdomsarbete – vidareutbildning	1	4	5
Medlemsutbildning	12	1	13
Medlemsutbildning, tvärfacklig	8	1	9
Praktisk arbetsrätt – klubbordförande	12	6	18
Praktisk arbetsrätt – skyddsombud	77	36	113
Praktiskt utvecklingsarbete	50	26	76
Systematiskt arbetsmiljöarbete	7	6	13
Vald på jobbet	20	14	34
Vald på jobbet, tvärfackligt	14	6	20
Vidareutbildning – försäkringsinformatörer	23	12	35
Vidareutbildning – studieorganisatörer	<u>4</u>	<u>8</u>	<u>12</u>
	304	164	468

Medlemmar har även har gått endagars utbildningar via ABF Stockholm på Revisionsutbildning, Kassörsutbildning, Studieorganisatörsutbildning och Ordförande utbildning

Region Syd

Lokala kurser	Män	Kvinnor	Totalt
Medlemsutbildning	12	1	13
Bättre arbetsmiljö	29	7	36
Kärnutbildning	29	16	45
Lokalt ungdomsarbete – vidareutbildning	9	2	11
Medlemsutbildning	53	22	75
Praktisk arbetsrätt – skyddsombud	124	40	164

Praktiskt utvecklingsarbete	92	23	115
Systematiskt arbetsmiljöarbete	11	6	17
Vald på jobbet	60	38	98
Vidareutbildning – studieorganisatör	17	3	20
	424	157	581

Omvärlden

Livsmedels- och näringspolitik

Livsmedelsindustrin är Sveriges tredje största industrigren. Bara kemi- och motorindustrin är större. Livsmedelsindustrin består av många branscher och totalt arbetar ca 50 000 personer i livsmedelsindustrin. Livsmedelsindustrins utveckling påverkar jobben både vad avser arbetets innehåll och antalet arbetstillfällen.

Under året har regeringens arbete med att ta fram en sammanhållen livsmedelsstrategi varit intensivt. Förbundet har på olika nivåer deltagit i detta arbete.

Genom EU-samarbetet deltar Sverige i diskussioner om ett nytt frihandelsavtal med USA, det så kallade TTIP-avtalet. I förslaget till avtal finns en klausul som benämns ISDS som handlar om investeringsskydd. Det skulle ge storföretagen rätt att stämma stater i en internationell skiljedomstol om lagstiftning eller politiska beslut som påverkar investeringarna negativt. Livsmedelsarbetareförbundet är därför fortsatt negativa till ett avtal med sådant innehåll.

Internationellt

IUL

Tillsammans 400 andra fackförbund i världens alla hörn bildar förbundet IUL, Internationella Unionen för Livsmedels-, Njutningsmedels- och Lantarbetareförbund samt förbund inom hotell- och restaurangbranschen.

IUL har drygt 3 miljoner medlemmar men är en röst för mer än 10 miljoner arbetare och tjänstemän världen över.

Efter uppmaningar av IUL har förbundet sänt protester till olika makthavare som inte har iakttagit de demokratiska spelreglerna i sin maktutövning. Många gånger synes det som små insatser men i samverkan med alla andra organiserade arbetare och tjänstemän inom IULs verksamhetsområden har IUL betydelse även mot de största makthavare.

De svenska IUL-förbunden har fördelat IULs projekt med stöd av LO/TCO Biståndsnämnd mellan sig. Förbundet har tagit på sig ansvar för projekt ibland annat Asien, Afrika, Brasilien, Chile, Colombia, Argentina och Peru.

Förbundsordförande Hans-Olof Nilsson är ordförande för IUL.

EFFAT

EFFAT, European Federation of Food, Agriculture and Tourism workers, är det europeiska yrkessekretariatet med ca två miljoner medlemmar.

EFFAT är självklart en stark faktor inom EU-systemet vad gäller livsmedelsindustri och lantbruk och därmed sammanhängande branscher.

De två stora arbetsuppgifterna är att bevaka intressen inom EU-systemet och i de transnationella företagen genom EWC-verksamheten. EFFAT är också aktiv i den sociala dialogen.

Förbundet har deltagit i olika arbetsgrupper och seminarier inom ramen för EFFATs verksamhet. En stor uppgift för EFFAT är att vidga den fackliga gemenskapen i Europa till att också fullt ut omfatta kamrater från de öst- och centraleuropeiska länderna. Detta blir allt viktigare med tanke på att många av dessa länder har blivit medlemmar i EU.

Eva Guovelin är ledamot i EFFATs styrelse och Pauli Kristiansson är suppleant.

Nordiska Unionen

Nordiska Unionen är ett viktigt forum för att koordinera förbundens agerande och krav på det europeiska och globala planet. Ett enigt nordiskt uppträdande har många gånger resulterat i att förbunden lyckats påverka utvecklingen i en linje som ansluter till den nordiska modellen. Arbetet för att undersöka möjligheterna att i framtiden kunna samordna avtalsrörelser har fortsatt under året.

Förbundet har stått som värd för den Nordiska Unionens sekretariat fram till dess kongress i augusti. Hans-Olof Nilsson var då ordförande, Pauli Kristiansson generalsekreterare och Gerald Lindberg ledamot i sekretariatet.

Vid Nordiska Unionens kongress i augusti valdes Hans-Olof Nilsson, Gerald Lindberg och Eva Guovelin till ledamöter av den nya styrelsen och Pauli Kristiansson, Anders Hernborg och Solweig Larsson till suppleanter. Finska Livs (SEL) tog över värdskapet för sekretariatet.

Kinafokus

Förbundet har två solidaritetsprojekt i Kina. Syftet med projektet är att informera och agitera om fackliga och mänskliga rättigheter. Projektet finansieras med stöd av Olof Palmes Internationella Center.

Övrigt

Även under det gångna året har förbundet tagit emot delegationer från andra länder, liksom deltagit i ett antal arrangemang organiserade av systerförbund i andra länder.

Region Mitt

Regionen stödjer Orkla Foods i Örebro med deras projekt i Sydafrika. Insamling och information om projektet sker på olika möten av Johan Torgå.

Kultur

Förbundet har även under 2015 ingått i styrgruppen för Arbetarrörelsens kulturfond vars syfte är att stödja och inspirera medlemmars eget skapande.

Boken på arbetsplatsen 2015 genomfördes 24-26 mars på Runö under temat "Läsandet bär demokratin". Från Livs deltog 9 personer som under tre dagar bland annat mötte författare, deltog i workshops om ordens betydelse och dess makt, noveller i fackliga utbildningar och om arbetsplatsbibliotek samt gjorde handlingsplaner om hur läsandet ska öka bland LO-medlemmarna. För andra året i rad delades priset till Årets Arbetsplatsbibliotek ut och vinnare 2015 blev KUBAL, aluminiumsmältverket i Sundsvall.

Regional verksamhet

Region Öst

Regionen arbetar med att möjliggöra kulturella inslag på konferenser och möten. I år medverkade författare som skriver i ämnen kring arbetarrörelsen.

Försäkringar

Medlemsförsäkringarna ger en ökad trygghet. Försäkringarna är också ständigt föremål för utvärdering och utveckling. I förbundets och Folksams gemensamma försäkringskommitté diskuteras kontinuerligt hur försäkringarna kan göras bättre.

Under hösten genomförde förbundet tillsammans med LO en försöksverksamhet med medlemskvartar på telefon i regionerna Norr och Väst.

Under 2015 utbetalades till förbundets medlemmar från de olika medlemsförsäkringarna:

Kompletterings TGL	266 400
Barngruppliv	220 805
TFF och Medlemsolycksfall	13 978 719
Inkomstförsäkringen	17 940 000

Från avtalsförsäkringarna betalades följande belopp ut:

AGS dagsersättningar	26 472 000
AGS månadsersättningar	104 639 000
TFA	24 443 000
AGB	22 169 000
TGL	10 927 000

Regional verksamhet

Region Norr

Under 2015 har försäkringsinformation gjorts via telefon samt via möten. Regionen har erbjudit arbetsplatser med klubb stöd när försäkringsinformation ska hållas. Antalet försäkringsinformatörer i regionen är fortfarande sjunkande.

Region Norr deltog i ett uppringsprojekt gällande information om avtalsförsäkringar. Det anordnades av LO under hösten 2015 där Linda Mäkelä, klubbordförande på COOP bageriet i Umeå, var den som ringde till klublösa, arbetslösa samt långtidssjukskrivna.

Medlemmar och arbetsplatser har bl a fått hjälp och även besök av ombudsman.

Region Mitt

Regionala försäkringsinformatörer har besökt i samband med uppsökeriveckorna arbetsplatser utan klubb, och en del arbetsplatser med riktad insatser. I samband med en endagars vidareutbildning skrevs flera motioner till avtalsrörelsen och LO-kongressen.

Region Väst

Regionen har varit representerad i Livs-Folksamkommittén av samtliga ombudsmän. Kommittén har genomfört tre möten. Regionen har också varit representerad på Distriktsförsäkringskonferensen. Under året har samarbete skett med Folksam på arbetsplatser med klubb. Där Folksam tillsammans med klubben hållit information och erbjudit enskild rådgivning till medlemmar och icke medlemmar.

Regionens nyvalda försäkringsinformatörer har erbjudits grundutbildning för sitt uppdrag. De övriga informatörerna har genomgått vidareutbildningen. Allt i LOs regi.

Region Öst

RFI genomförde totalt 119 arbetsplatsbesök. På 116 arbetsplatser informerades RFI om försäkringar. RFI genomförde 551 medlemskvartar. Antal deltagare på informationsmöten uppskattas vara 368. RFI har också genomfört 185 individuella samtal och hjälp till med uppskattningsvis 20 ärende. Samt genomfört ett samtal per telefon. RFI har haft två konferenser/utbildnings och planeringsmöten.

I år har deltagandet på LO-Folksamkommittéer ökat. Det ökande deltagandet bidrog till att flera RFI har kunskap och erfarenheter av arbetet med samverkan.

RFI deltog aktivt i regionens uppsökeriveckor med målet att synkronisera och öka samarbetet med andra verksamhetsdelar. Arbetet med att öka den interna samverkan mellan verksamheter genom att samordna och synkronisera uppsökeri bidrog till ökad kunskap om försäkringar bland förtroendevalda med uppdrag i regionen och därmed flera genomförda informationsmöten. Samordnade arbetsplatsbesök erbjöd också heltäckande information till medlemmarna där anställda på arbetsplatser utan klubb kunde få hjälp med försäkringar men också få svar på arbetsmiljö- eller avtalsfrågor.

Region Syd

Regionens försäkringsverksamhet har varit koncentrerad på att nå så många medlemmar som möjligt och erbjuda dem medlemskvartar. Regionen har också i medlemsrekryteringssyfte erbjudit icke medlemmar denna möjlighet. De regionala försäkringsinformatörerna har haft i uppgift att genomföra medlemskvartarna men även försäkringsinformatörer med uppdrag som RSO och

medlemsrekryterare har varit behjälpliga i detta arbete. Regionen arbetar löpande med att få informatörerna att rapportera in medlemskvartar som görs ute i regionen.

Regionens försäkringsinformatörer har genomfört medlemskvartar på klubbar och på arbetsplatser utan klubb. I regionen har det också genomförts försäkringsverksamhet och hjälpt medlemmar som annars missat ersättningar från försäkringarna.

Regionen genomförde en riktad verksamhet under hösten 2015 som riktades till arbetslösa och långtidssjukskrivna. Det gjordes genom ett utskick per brev där de uppmanades höra av sig om de hade frågor kring sina försäkringar och om de ville ha hjälp med dessa. Det ledde till ca 200 kontakter i huvudsak via mejl men även på telefon. Av dessa var det ett trettiotal som erbjöds vidare hjälp i sina ärenden. De flesta är avslutade. Regionen fick mycket positiv feedback under projektets gång.

Regionen har varit representerad i Livs-Folksamkommittén som diskuterar försäkringsverksamheten både regionalt och lokalt. Kommittén tar även upp förändringar i försäkringarna och dess innehåll. I kommittén informeras det om vilken försäkringsverksamhet som klubbarna planerar att genomföra. Under året har även ett samarbete med Folksam bedrivits på arbetsplatser med klubb där en utökad information getts. För medlemmar på dessa arbetsplatser har en frivillig rådgivning erbjudits. Detta har i en del fall resulterat i att missade försäkringspremier har kunnat betalas ut. Det har även resulterat i att en del icke organiserade gått med i Livs.

Regionens nyvalda försäkringsinformatörer har erbjudits och deltagit i grundutbildningen för försäkringsinformatörer som genomförts i LOs regi. Övriga försäkringsinformatörer har genomgått LOs vidareutbildning för försäkringsinformatörer. Regionen har genom representation i LO-Folksamkommittén påverkat försäkringsinformatörernas utbildningar.

Facklig-politisk verksamhet

Förbundet har aktivt deltagit i Socialdemokraternas Fackliga utskottsmöten. LO samlar också kontinuerligt de facklig-politiskt ansvariga i förbunden för samordning. Även där har förbundet deltagit aktivt.

Förbundet tog fram 1 maj-plakat som användes i många städer.

Det gångna året har varit politiskt komplicerat. Den socialdemokratiskt ledda regeringen fick regera med Alliansens budget. Regeringen kunde tack vare vårpropositionen ändå göra förbättringar i a-kassan.

Regional verksamhet

Region Väst

Under året har de facklig-politisk ansvariga engagerat medlemmar och förtroendevalda att bli medlemmar och aktiva i Socialdemokraterna. De fackliga-politiska S-föreningarna i regionen har också under året försökt påverka politiken och organiserat livsmedelsarbetare till att bli politiskt aktiva. S-föreningarna har även haft studiecirklar och sociala aktiviteter för medlemmarna.

Regionen har varit aktiv och representerad i LO-distriktet, arbetarekommuner, kommunalpolitiken, kyrkopolitiken, Folkets hus-föreningar och Fonus.

Regionen har medverkat på ett antal aktiviteter och möten:

- 9 februari facklig/politisk konferens i Skövde.
- 18-19 april och 12 november distriktskongressen i Göteborg.
- 1 maj-aktiviteter runt om i regionen. I Skara ordnades frukost till medlemmar innan tåget gick. I Falkenberg bjöds det på kaffeservering och tilltugg vid ett eget uppställt bord.
- 18 juli medverkade regionen i Stochampionatet i Axevalla tillsammans med Socialdemokraterna.
- 5 oktober facklig/politisk konferens där Monica Green gästade och pratade om Socialdemokraternas budget.

Region Öst

Under året har regionen fortsatt samarbetat med andra förbunds avdelningar och LO-distrikten i facklig-politiska frågor. Regionen har deltagit i möten, kommittéer, nämnder och fullmäktigen. 1 maj organiserade regionen tillsammans med Livs S-förening i Stockholm en sillfrukost på förbundskontoret. Efter frukosten marscherade ett kampglatt gäng mellan Humlegården och Norra Bantorget. På Norra Bantorget hade regionen hyrt ett tält där give aways från Arla, Delicato, Arvid Nordqvist AB och Carolines kök delades ut. De såg till att tältet var välfyllt.

På Linköpingskontoret anordnades en sillfrukost på 1 maj följt av ett demonstrationståg till Borggårdens där man tillsammans med Byggnads och S arbetarkommun i Linköping hade korvgrillning och diverse aktiviteter.

Region Syd

Genom fackligt-politiskt arbete har gruppen aktiverat och initierat samordnade Livs-aktiviteter inför 1 maj i varje regionsdel.

Inför nomineringar och val i arbetarkommuner uppmanade regionen arbetsplatserna att nominera till uppdrag i både kommuner och i arbetarkommuner.

Regionen har under året också valt att framöver stötta och hjälpa arbetarkommuner inom regionens verksamhetsområde att starta upp SSU.

Regionen har även varit behjälplig till arbetarkommuner inom regionens arbetsområde, företrädesvis till arbetsplatser inom Livs, men även andra avtalsområden.

Mål och Medel

Osäkra anställningar är en fråga som fått stort utrymme under året. Många medlemmar har uppmärksammat tidningen på denna problematik och flera artiklar har belyst hur det ser ut inom livsmedelsindustrin. Ett exempel är reportaget "Joakims långa resa till fast jobb", om hur en plockare på Carlsberg tvingades till 84 tillfälliga anställningar innan han kunde få fast jobb. Ett annat exempel är "Kräver stopp för missbruk av visstid" som handlar om hur klubbar på stora företag jobbat med att få bukt på de många visstidsanställningarna. Även förbundets syn på problematiken har tidningen skrivit om; "Missbruket av visstid ska stoppas".

Tidningen har också berättat om hur fackföreningsrörelsen hanterar problematiken i grannlandet Finland. En landsfattande kampanj för fasta jobb har genomförts med lyckat resultat; "De vill förbjuda snuttjobben" och "Lyckad protest mot snuttjobb".

Förberedelserna inför avtalsrörelsen 2016 är annars det som präglat det år som gått. Tidningen har berättat om hur kraven har tagit form och om löneläget; att Livs löner återfinns i botten inom industrin. Ett stort avbräck var att LOs samordning sprack under hösten. Tidningen skrev om vilka konsekvenser detta får för Livs medlemmar; "Vi måste bara bereda att slåss mer nu".

Ett återkommande tema har även detta år varit inhyrningen inom slakt- och charkbranschen. Bland annat har tidningen fortsatt att följa upp vad som hänt efter förbundets kampanj Scandal som syftade till att få Scan att sluta upp med att ersätta fast anställda med inhyrda; som i "Nej till inhyrda i grundbemanningen" och "Scan visar att det går att göra rätt".

Livsmedelsindustrin har fortsatt att toppa den dystra statistiken över arbetssjukdomar och arbetsolyckor. Det har till och med varit så illa att en dödsolycka inträffat. Hur bedrövligt det är ställt har tidningen skrivit återkommande om under året. Även uppmärksammat flera fall där arbetsgivare dömts till böter på grund av att de brustit i sitt ansvar. Samtidigt har tidningen lyft fram det förebyggande arbetet, både vad gäller arbetsskador och arbetssjukdomar. Tidningen har också i detta sammanhang granskat hur det ser ut med företagshälsovård inom livsmedelsindustrin; som i "Över hälften av de små saknar företagshälsovård".

Strukturuomvandlingen tar aldrig paus. Även under 2015 har det förekommit flera nedläggningar. Ett reportage har handlat om Swedish Match distributionscentral i Göteborg som läggs ner; "Arbetsplatsen där alla trivs har fått nådastöten". Ett annat handlade om nedläggningen av kvarnen i Uppsala; "När kvarnen dör – dör en tradition sedan år 1286".

Men det har också funnits företag som det går bra för som tidningen uppmärksammat. Några av dessa har tidningen skrivit om under året, som "Fabriken surfar på korvvågen" som handlar om Lindvalls korvfabrik i

Strömsnäsbruk. Ett annat företag som i detta sammanhang lyfts fram är Skruf Snus; "Snusfabrikens växtvärk – en utmaning för klubben".

Tidningen har också berättat om det fackliga arbetet utanför landets gränser; "Många utmaningar för nordiska facken". Tidningen har även lyft fram tonfiskarbetarnas protest i Filippinerna för att få sin fackförening godkänd. En kamp som IUL (livsmedelsarbetarnas globala yrkesfack) stödjer. Detsamma gäller kampanjen mot Pepsico som uppmärksammats av tidningen; "IUL-kampanj mot Pepsico".

En fråga som tidningen skrev om mycket 2014 var de pågående förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och USA, allmänt kallat TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership). Även flera artiklar under 2015 har handlat om att lyfta fram kritiska röster mot detta handelsavtal; som "EU:s jordbruk hotas av TTIP" och "Olika syn på TTIP".

Många artiklar har ägnats åt den rödgröna regeringens arbete med att ta fram en nationell livsmedelsstrategi; "Mat – det nya stålet" och "Ny strategi för livsmedel tar form". Tidningen har bevakat och skrivit om dialogmöten som hållits. Tidningen har även lyft fram kritik; "Rödgröna glömde facket" och "Industrin kan glömmas bort i ny svensk matstrategi".

Tidningen har fortsatt att fungera som blåslampa när det gäller jämställdhet. Facklig feminism har stått i centrum för bevakningen. Tidningen har skrivit om Industrins Jämställdhetspris som 2015 gick till Coca-Cola. Den lokala fackklubben var mycket kritisk till priset, tyckte inte att arbetsgivaren var värd det, något som tidningen har berättat om.

Livs för en envis kamp för att alla livsmedelsföretag ska omfattas av kollektivavtal. Detta arbete har intensifierats under 2015. Flera varsel om blockad har lagts och flera har också verkställts. Samtliga blockader har tidningen följt. En hatkampanj drog också i gång i samband med förbundets kamp för kollektivavtal. Den uppmärksammade tidningen i "Hatkampanj på Facebook". Medlingsinstitutets generaldirektör intervjuades också om kampen för kollektivavtal där han framhåller fackets uppgift att kräva avtal; "Ingeborgs bageri är en ovanlig konflikt".

Arbetet med Plan 2017, som beslutades på kongressen 2013, är något som tidningen bevakar fortlöpande under kongressperioden, så också under 2015. Flera artiklar har belyst olika aspekter på det arbete som görs ute i regionerna med tonvikt på demokrati och organisering.

Slutligen så har Mål & Medel även under 2015 fortsatt satsningen på kultur och på att publicera nyskrivna noveller i varje nummer. Läsarna har erbjudits ett brett kulturmaterial med tonvikt på vad som händer på kulturområdet inom arbetarrörelsen.

Vid årsskiftet bemannades redaktionen av:

Chefredaktör: Malin Klingzell-Brulin

Reporter: Gunnar Brulin

Layout (1/2-tid): John Bergbom

Tidningen kom under året ut med tolv nummer varav ett dubbelnummer. Varje utgåva trycktes i 31 600 ex på V-TAB:s tryckeri i Västerås.

Tidningen finns också på nätet, www.malmedel.nu och på Facebook. På tidningens hemsida har artiklar ur papperstidningen lagts ut samt senaste nytt när det har bedömts ha stor betydelse.

Representation

AFA sjukförsäkrings styrelse

Eva Guovelin

AFO

Eva Guovelin

Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap

Malin Klingzell-Brulin

Bantorget Finans AB

Eva Guovelin

EFFAT styrelse

Eva Guovelin

Pauli Kristiansson, suppleant

Facken inom industrin – Rådet

Hans-Olof Nilsson

Gerald Lindberg

Facken inom Industrin – Arbetsmiljö

Mikael Löthén

Facken inom Industrin - Avtal och Lagar (ALI)

Gerald Lindberg

Facken inom Industrin – Avtalsgruppen

Gerald Lindberg

Facken inom Industrin – Jämställdhet

Kristina Nordström

Facken inom Industrin – Lönestatistik

Lars Amundsson

Facken inom Industrin – Info- och pressgrupp

Ingrid Persson

Facken inom Industrin – Projekt Europeiska företagsråd (EWC)- utbildningar

Solweig Larsson

Facken inom industrin – Omställningsavtalet

Mikael Löthén

Folksam LIV stämma

Gerald Lindberg, ordinarie

Eva Guovelin, suppleant

Folksam LO Fondförsäkring AB

Pauli Kristiansson

Forskningsrådet vid Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Malin Klingzell-Brulin

Forum för livsmedelsindustrin

Gerald Lindberg

Mikael Löthén

Solweig Larsson

Industrirådet

Hans-Olof Nilsson

Gerald Lindberg

Eva Guovelin

IUL - styrelse

Hans-Olof Nilsson

Ivar Lo-Johanssons stipendiefond

Malin Klingzell-Brulin

Livs - Folksams försäkringskommitté

Hans-Olof Nilsson

Eva Guovelin

Pauli Kristiansson

LOs styrelse

Hans-Olof Nilsson

Eva Guovelin, 1:e suppleant

Gerald Lindberg, 2:e suppleant

Kristina Nordström 3:e suppleant

LOs representantskap

Gerald Lindberg

Eva Guovelin

Kristina Nordström

LOs råd för tvärfackliga frågor

Eva Guovelin

LOs arbetsgrupp för standardiseringsfrågor

Benny Kolnby

LOs bemanningsavtalsgrupp

Mikael Löthén

LOs centrala ungdomskommitté

Solweig Larsson

LOs centrala utbildningskommitté

Solweig Larsson

LOs försäkringsutskott

Pauli Kristiansson

LOs kommunikationsråd

Ingrid Persson

LOs internationella kommitté

Pauli Kristiansson

LOs miljö- och arbetslivsutskott

Mikael Löthén

LOs arbetsgrupp för organisering och medlemsvärvning

Bengt-Göran Torschen

LOs arbetsgrupp för organisation och organisering

Anders Hernborg

LOs strategigrupp gällande Sverigedemokraterna

Anders Hernborg

LOs arbetsgrupp för RSO

Mikael Löthén

LOs arbetsgrupp för Alla kan göra något

Kristina Nordström

LOs yrkesförråd

Mikael Löthén

LO-TCO Rättsskydd AB styrelse

Eva Guovelin, suppleant

Nordiska Unionens styrelse**T o m augusti**

Hans-Olof Nilsson

Gerald Lindberg

Pauli Kristiansson

Suppleanter:

Eva Guovelin

Solweig Larsson

Mikael Löthén

Fr o m september

Hans-Olof Nilsson

Gerald Lindberg

Eva Guovelin

Suppleanter:

Pauli Kristiansson
Solweig Larsson
Anders Hernborg

Olof Palmes Internationella Center

Pauli Kristiansson

Socialdemokraternas fackliga utskott

Pauli Kristiansson

TSL styrelse

Gerald Lindberg, suppleant

5 steg – arbetsmiljö bryggeri

Margareta Bruhn

Regional verksamhet

Region Norr

LO-distriktet i norra Sverige – styrelse

Stefan Hortlund

LO-distriktet i norra Sverige – representantskap

Jan Nilsson

LO-distriktet i mellersta Norrland – representantskap

Robert Kuusiko, suppleant

Region Mitt

LO-distriktet i Örebro/Värmland – styrelse

Kersti Sandberg

LO-distriktet i Örebro/Värmland- representantskap

Eva Palmqvist

Dennis Eriksson

Suppleanter

Natalie Ohlsson Karimi

Tommy Karlsson

LO-distriktet i Västmanland- representantskap

Miguel Zuniga

ABF i Västmanland – representantskapet

Miguel Zuniga

ABF i Värmland – representantskap

Lina Ahl

Suppleant

Per-Åke Wikström

ABF i Örebro/Värmland – representantskap

Eva Palmqvist, ordinarie

Tommy Karlsson, suppleant

Region Väst**LO-distriktet i Västsverige – styrelse**

Lena O Jenemark

LO-distriktet i Västsverige - valberedning

Christina Pedersen

LO-distriktet i Västsverige – ombud

Sten-Olof Svensson

Nina Tohmola

Liv Gerding

Leif Börjesson

LO Göteborg

Anna-Lena Claesson Gustafsson

LO facken i Norra Skaraborg

Leif Börjesson

LO facken i Skara

Björn Nordlund

LO facken i Falkenberg

Sten-Olof Svensson

Nils-Håkan Nilsson

Christoffer Westman

LO facken i Ale

Elisabet Bredensen

LO facken i Lidköping

Marita Lantz

Region Öst**LO-Facken Gotland – representantskap**

Hans Erik Karlsson

Kenth Gränefjord

LO-Facken Gotland – styrelse

Thomas Klang

Andreas Gudinge, suppleant

LO-Facken Gotland – LO-Folksamkommitté

Thomas Klang
Andreas Gudinge, suppleant

LO-Facken Gotland – Arbetsmiljökommitté

Thomas Karlström

LO-Facken Gotland – Facklig politisk kommitté

Thomas Klang
Andreas Gudinge

LO-Facken Gotland – APU-kommitté

Thomas Klang

Klinte Byggdegårds förening

Thomas Karlström

Riksbyggen

Thomas Klang

BRF stenhuggaren styrelse

Thomas Klang

LO-distriktet i Mellansverige – representantskap

Mattias Axelsson
Agneta Fahlborg Einarsson, ordinarie

LO-distriktet Jönköpings Län – representantskap

Lena Persson

LO-distriktet Stockholms Län – representantskap

Stefan Åberg
Raymond Staedel, suppleant

LO-distriktet Stockholms Län – styrelse

Jolan Wennberg, suppleant

LO-distriktet Stockholms Län Socialförsäkringskommitté

Natasa Stojkovic

LO-distriktet Stockholms Län – bemanning

Martin Johansson

Anna Johansson-Visborgs Minne – styrelse

Natasa Stojkovic, ledamot
Maria Karlsson, suppleant
Pauli Kristiansson, ledamot
Hans-Olof Nilsson, suppleant

ABF – representantskap Stockholm

Raymond Staedel, ordinarie
Stefan Åberg, ordinarie

ABF – representantskap Linköping

Louise Schelin, suppleant Agneta Fahlborg

Region Syd

LO-distriktet Skåne – Styrelse

Annika Persson

LO-distriktet Skåne – representantskap

Roland Carlsson
Peter Ekström

LO-distriktet Sydost – representantskap

Gunnar Nilsson

Medlemsutvecklingen

TOTALT MEDLEMSANTAL

Tabell 1

Region	Medlemmar 2014-12-31	Medlemmar 2015-12-31	Förändring i antal	Pensionärer av total 2014-12-31	Pensionärer av total 2015-12-31
Region Norr	2 190	2 093	-97	384	366
Region Mitt	4 335	4 190	-145	781	758
Region Väst	7 424	7 380	-44	943	919
Region Öst	7 712	7 628	-84	981	943
Region Syd	8 962	8 798	-164	1 619	1 516
Förbundet totalt	30 623	30 089	-534	4 708	4 502

ANDEL AKTIVA KVINNOR OCH MÄN

Tabell 2

Region	Aktiva medlemmar 2014-12-31	Aktiva medlemmar 2015-12-31	Förändring i antal	Aktiva kvinnor av total 2015-12-31	Aktiva män av total 2015-12-31
Region Norr	1 806	1 727	-79	592	1 135
Region Mitt	3 554	3 432	-122	1 460	1 972
Region Väst	6 481	6 461	-20	2 466	3 995
Region Öst	6 731	6 685	-46	2 092	4 593
Region Syd	7 343	7 282	-61	2 305	4 977
Förbundet totalt	25 915	25 587	-328	8 915	16 672

Slutord

Året har i väldigt stor utsträckning handlat om kollektivavtal. Kollektivavtalet är det absolut viktigaste och mest grundläggande i ett fackligt medlemskap. Det har en enorm betydelse för lönen och anställningsvillkoren för varje enskild medlem.

Det är en grundläggande facklig uppgift att teckna kollektivavtal. Ibland krävs det konflikt för att få ett avtal på plats och under året har det visat sig behövas vid ett antal tillfällen.

Några av konflikterna har varit föremål för kraftiga mediala attacker. Det har av, bland annat politiska ungdomsförbund, organiserats stöd till motparten och en hel del press på förbundets blockadvakter. Konflikterna har dessutom blivit ett slagträ i den politiska debatten från allehanda borgerliga politiker som vill begränsa konflikträtten. Delvis är detta en ny erfarenhet som förbundet rent strategiskt måste förhålla sig till.

Förberedelser för avtalsrörelsen 2016 pågick för fullt under året. Att avtalsfrågorna är viktiga vittnar också antalet avtalsmotioner om. Nästan 90 motioner behandlades på höstens förbundsmöte och hänsköts till berörda förhandlingsdelegationer.

Samordningen mellan förbunden inom LO sprack och hur det slutgiltigt kommer att påverka lönerörelsen återstår att se. Förbundet la tillsammans med Facken inom industrin fast en avtalsplattform.

Antalet motioner till förbundsmötet kan också vara ett tecken på att arbetet med demokratiutvecklingen bär frukt. Både det arbetet och medlemsrekryteringsarbetet har under året haft en central plats både lokalt, regionalt och centralt.

Förbundsstyrelsen vill tacka medlemmar, förtroendevalda och anställda för ett gott arbete under året.